

10950-2-52
24-4-48

News 1153

LIAUDIES BALSAS

as, 58 me
lažrima

L. Sklerys

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FASISTAI

PEOPLES VOICE, the only Lithuanian Weekly Newspaper in Canada, Published by the Lithuanian Press Assn., P. O. Sta. C, Box 1613, Toronto 3, Ont., Canada

Authorized as second class mail, Post Office Department, Ottawa.

Nr. 863

PENKTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 23, 1948, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XVII

Viena iš didžiųjų gatvių Bogotoj, Colombijos sostinėj, kur neseniai įvyko maištas, kuomet piktadariai nužudė kairiųjų liberalų vadą. Dėl to turėjo laikinai sustoti Pan-American konferencija, kuri posėdžiavo šiame mieste.

John L. Lewisą Apkaltino Kriminaliam Paniekinime

WASHINGTON. — Federalis teisėjas T. Alan Goldsborough išnešė nuosprendį, kad John L. Lewis ir 400,000 angliakasių yra kalti kriminaliame paniekinime teismo sąrišyje su 29 dienų streiku, kad priversti mainų operatorius laikytis sutarties pensijų klausimu.

Už tai jis John L. Lewisą nubaudė \$20,000, o uniją — \$1,400,000. Tai dar ne viskas. Už civilinį paniekinimą bausmė būsianti paskelbta vėliau.

Teisėjas Goldsborough yra tas pats teisėjas, kuris John Lewis nubaudė \$10,000, o angliakasių uniją \$3,500,000 už streiką anksčiau.

Angliakasiai buvo išėję į streiką, kada John L. Lewis pranešė, jog kompanijos nepildo sutarties pensijų klausimu. Kada kompanijos, tarpininkaujant valdžiai, sutiko patenkinti nors dalį unijos reikalavimų, J. L. Lewis davė įsakymą grįžti į darbą.

Apskačiuojama, kad trečdalis angliakasių nėjo dirbti laukdami teismo rezultatų, tuomi įrodydami, kad jie žiūri į teismą šnairomis ir gali imtis atatinamų žygių savo vado užtarimui.

Atrodo, kad unija duos apeliaciją vyriausiam teismui prieš teisėjo Goldsborough nuosprendį. Visas Jungtinių Valstijų darbininkų judėjimas mato pavojų tokiame puolime ant angliakasių unijos. Streiką iššaukė kompanijos, kuomet atsiskaitė pildyti sutartį.

Dešinieji Džiaugiasi Rinkimų Pasėkomis

ROMA. — Nors šiuos žodžius rašant dar nėra galutinų davinų, kas kiek balsų gavo, bet jau aišku, kad dešinieji gaus daug daugiau. Dėlto jie labai džiaugiasi.

Iš jau patiektų davinų atrodo, kad kairieji ne tik atlaikė savo poziciją, bet dar pasivarė pirmyn. Per anuos rinkimus socialistai buvo vieningi, o dabar dešinieji socialistai ėjo su dešiniuoju bloku, tad padėtis buvo daug sunkesnė, nekaltant jau apie užsienio kišimasi.

John L. Lewis, 400,000 angliakasių vadas, kuris vėl aturėjo nemažą pergalę angliakasių naudai. Nuo dabar, visi angliakasiai sulauke savatves, gaus pensiją šio mėnesį. Jo reikalavimus mainieriai palaikė masiniu streiku.

Wallace Kovos už \$1 Minimum Algą

NEW YORKAS. — Henry Wallace prisituntė pareiškimą čionai susirinkusius 5,000 CIO ir ADF unijų įmonių viršininkų (Shop Stewards), kad jis kovos už įvedimą minimum algos vieno dolerio valandai.

Jis taipgi sako, kad darbo unijoms gresias pavojus, nes Tafto - Hartley įstatymas naudojamas unijų grovimui.

Wallace smerkia sen. Ball bilių, kuris neva apgalestauja, kad minimum alga dabar yra tik 40 centų valandai, bet siūlo tik 60 centų, kuomet reikia mažiausia dolerio valandai.

Wallace sako, sen. Ball bilius išpiaus širdį Fair Labor Standard Aktui.

Wallace apgalestavo, kad nei jis, nei sen. Glen Taylor negali dalyvauti tame svarbiame mitinge.

Mitinge kalbėjo ir CIO ir ADF unijų viršininkai. Jie stojo už juo skubesnį budavimą trečios partijos.

WASHINGTON. — Apie 12 Amerikos karo laivų plaukia į Europos vandenis.

Ontarijos Rinkimai Birželio 7 Dieną Unijistai Mobilizuoja Rinkimui CCF

INFLIACIJA AMERIKOJ DAR NEPRASALINTA

WASHINGTON. — Prezidentas Trumanas, kalbėdamas redaktorių draugijos susirinkime, pareiškė, kad infliacija griaua Jungtinių Valstijų ekonomijos pamatus ir reikalinga įvesti tam tikrą ekonominę kontrolę.

Girdi, užsieninės politikos pasisekimas priklauso nuo vidutinio pastovumo.

Policija Gelbsti Skebų Unijai

GODERICH. — Provinciale policija padeda Sullivano skebų unijai suleisti į laivus skebus, kuomet tikrosios unijos nariai atsisako plaukti be kontrakto arba neįsirašo į skebų uniją.

Daugelį laivų unijos nariai pikietuoja, bet policija praskina kelis skebanis ir suleidžia juos.

Sullivanio kompanijinė unija pasirašė sutartį su keliomis kompanijomis, kurios dabar nori priversti senus tikros unijos narius klausyti skebinės unijos.

Kanados Jūrininkų Unija (CSU) traukia į teismą kompanijas už kontrakto laužymą.

TORONTO. — Ontarijos premjeras George Drew pranešė, kad seimelio rinkimai Ontarijoj įvyks birželio 7 dieną. Nors seimelio laikas dar neišsibaigęs, nurodė jis, bet yra reikalų, kuriems įvykdyti reikalingas valdžiai naujas visuomenės užgyrimas. Vyriausiu iš tų reikalų, atrodo, yra pakeitimas elektros srovės iš 25 ciklų į 60 ciklų.

Liberalai nurodo, kad rinkimų priežastimi yra ne elektros pakeitimas, bet skubinimasis praveisti Ontarijos rinkimus pirma, negu kur kitur įvyks, kad nepadarėtų įtakos į Ontarijos balsuotojus. Elektra esanti tiktai pasiteisinimas.

Kaip ten nebūtų su priežastimis, Ontarijos rinkimai jau čia ir visos partijos nieko nelaukusios metėsi į darbą.

Ontarijos darbininkai, kaip atrodo, šiuo sykiu daug aktyviau rems CCF. Jau visa eilė unijų pasisakė už palaikeimą CCF ir yra sudariusios komitetus rinkimų reikalams tvarkyti.

Unijiniuose susirinkimuose buvo iškelta, kad CCF yra artimiausia partija ir daugiausia progų turi laimėti.

Darbo Progresyvi Partija, kaip buvo matyti iš jos orga-

nizacijų pareiškimų, statys labai mažą skaičių kandidatų. Daugumoje raidingų ji rems CCF kandidatus.

Kai kurie CCF veikėjai teigia, kad konservatai šiuo kartu bus sumušti. Jie savo pažadų nepildė, nors daug žadėjo. Žmonės esą nusivylę jais. Galutiną atsakymą, žinoma, duos balsavimai. Tačiau ir mažai nusimanančiam atrodo aišku, kad konservatai nustojo nemažai įtakos per praėjusius kelius metus.

Šimtai Tūkstančių Streikuoja Indijoje

BOMBAY. — Valdžia pradėjo areštus komunistų ir abelnai darbininkų vadų. Suminti Visos Indijos Darbo Unijų Kongreso prezidentas S. A. Dange ir viceprezidentas S. S. Mirajker, taipgi sumintas gelžkelių unijos prezidentas, ruošiantis jo unijos nariams streikan.

Šimtai tūkstančių Indijos darbininkų sustreikavo protestuodami prieš areštus. Nežiūrint naudojimo armijos prieš streiką, streikas eina. Premjeras Nehru, per daugelį metų buvęs socialistas, grąšina gelžkelio darbininkams išmetimu iš darbo, kurie nesiliaus streikavę.

Pasidairius Po Kanada

...tulas lietuvius, dirbas siaurines Ontarijos kasyklose, virto kuone didvyriu — ypac atzagareiviskoj spaudoj, paskelbdamas kara "komunizmui".

Zmogelis, matyti, isivaizdino, kad jis uzdavė baisy smugij komunizmui, pareiksdamas, kad rusai isvezė is Lietuvos 65,000 zmoniu.

Kanados valdzia, kuri isvezė is Britisj Kolumbijos 22,000 japonu ir po siai dieni neleidzia grziti, veikiausiai nei kiek nesidziauge jo kalba.

Jungtines Valstijos irgi buvo isvezusios dar daugiau japonu is vakariniu Valstiju.

O Kanada ir Jungtines Valstijos buvo tukstancius tukstancius myliu nuo fronto.

CCF apturejo dideli nuostolj pereita savaitę, kuomet automobilis uzmuše Ontarijos seimelio nari William Robertson, jam einant skersai gatves, netoli parlamento.

Tuo pat metu buvo kritiskai uzgautas kitas CCF veikėjas, ir seimelio narys Garfield Anderson.

Juos suvazinejo William Gordon Hume, teologijos studentas is Emmanuel kolegijos. Jis paleistas po \$3,000 uzstatu ir kaltinamas pavojingame vazivime.

Komercijos Rumu atstovai reikalauja, kad darbo istatymas, kuris patiektas parlamentui priimti, neteiktų apsaugos toms unijoms, kurioms vadovauja komunistai, ju simpatikai ar remėjai.

Kapitalo atstovai nori, kad valdzia duotu jiems iranki kovai su unijomis.

Jeigu toks parėdymas buty isleistas, tai kapitalo sulai galėtu prisikabinti prie bile kurios unijos. Jie surastu, kad vadai kada nors ir kur nors aukojo kokiam nors komunistu palaikomam tikslui, ir tokiu budu tokia unija buty jau auka fabrikantu rankose.

Atrodo, kad komercijos rumu reikalavimai bus per dideli net ir konservatams.

4,000 plieno darbiniku Nova Scotijoje gavo algu pakelima pusdvylkto cento i valanda. Dabar jie gaus pamatine alga 94 centus i valanda.

Plieno darbiniku atlyginimas buvo labai zemas, nors darbas labai sunkus.

Saskačevanos premjeras Douglas kviecia visus vakarus susivienyti ir kovoti prieš prekiu pervezimo gelzkeliais kainos pakelima.

Jis sako, kad vakarinę Kanadoj gyvena tik ketvirtadalis Kanados gyventuju, bet jiems teks sumokėti du tre-

dalius is \$70,000,000, kuriuos pasiims gelzkeliu kompanijos pakelus pervezimo kaina.

Rytines provincijos irgi kelia protestu. Tiktai Ontarija ir Kvebekas tyli, nes sioms provincijoms tas nesudaro didelės problemos.

Winnipege gyvena "ponas" Runcevičius, senosios Lenkijos milijonierius.

Prieš Hitlerio isiverzima Lenkijon, jis buvo turtingas zmogus, milijonierius. Motute, jis buvo mokesciu ekspertas. Net kelias knygas parašes mokesciu ir finansu reikalu. Kad jis mokėjo taksus rinkti, galima matyti is to: prieš nacių atėjimą jis turėjo bravorą, keletą žuvininkystės užvedimų, lentių, visą bloką apartmentų, palocius dėl gyvenimo ir 10,000 akrų miško. Turėjo daug pinigų įvairiuose bankuose.

Dabar jis gyvena viename kambaryje su žmona. Jis dirba prie žuvų auginimo. Žmona irgi dirba.

Darbo ministeris Mitchell sako, kad jis tikisi, jog gerlaikis tėsis bent dešimt metų.

Niekas krizio nenori, bet mažai tokių optimistų, kaip jis.

Daugiau yra tos nuomonės, kad krizis gali prasidėti už poros metų, jei ne, anksčiau.

Kanadietis

MADRIDAS. — Amerikos ambasadorius iteikė protestu Franko valdziai prieš isniekinimą prezidento Trumano ispanų spaudoj.

Kaip pasirodo, tai ir artistams tenka darytis gyvenimą renkanti aukas iš praevių.

Cia matote vieną Paryžiaus artistą piešiant piešinius ant gatvės. Pastatyta dėžutė dėl

aukų, jeigu kartais atsirastų žiūrovų tarpe atjaučiančių artisto likimą.

Visuomenė Smerkia Smurtininkus

Kanados visuomenė mato pavojų demokratijai tuose, kurie griebiasi smurto kovoje prieš savo oponentus. Komentuodami sąryšyje su vidurinių mokyklų studentų užpuolimu ant Darbo Progresyvos Partijos raštinės ir veikėjų Windsore, įvairių įsitikinimų visuomenininkai pasmerkė tokius žygius.

"Jeigu jie puldinės Darbo Progresyvo Partija, tai sekančiu žygiu bus užpuolimas ant CCF. Mes būsime sekanti, jeigu darbininkų ju-

dėjimas toleruos tokius fašistinius žygius nors vienam momentui", pareiškė Pat Stanton, plieno darbininkų unijos atstovas, kalbėdamas Toronto miesto unijų tarybos susirinkime. Taryba vienbalsiai pasmerkė toki chuliganišką užpuolimą.

M. J. Coldwell, nacionalis CCF lyderis, pareiškė, "Jeigu mes nesmerksime smurto prieš tas partijas, kurios mums nepatinka, gali ateiti laikas, kada tas pats bus panaudota prieš mus visus kitus".

Wm. Irvin, CCF veikėjas ir parlamento narys, pareiškė: "Windsoro epizodas (atsitikimas), kuomet grupė studentų puolė Darbo Progresyvos Partijos raštinę ir sumušė jos veikėjus, buvo toks, kurį visi kanadiečiai, vertiną demokratinius principus, ir kuriais mes didžiuojamės, pasmerks".

John Probe, taipgi CCF veikėjas (Regina, Sask.), sako: "Aš prieš Darbo Progresyvos Partijos filozofiją, bet jų pilietinės teisės tebėra pamatinis Kanados istatymu. Jeigu puldami Darbo Progresyvos Partijos asmenis ar nuosavybę kiti asmenys nusižengė prieš Kanados istatymus, tai tie piliečiai turi būti nubautsi kaip paprastai istatymų laužytojai būtų baudžiami panašiais atsitikimais."

Angus MacInnis, CCF iš Vancouverio, parlamento narys, pareiškė: "Aš griežtai priešingas tokiam dalykui, nežiūrint kas atliko. Žmonės, kurie naudoja jėgą arba agituoja už naudojimą jėgos, daro žalą bile draugijai".

H. W. Herridge, nepri gulmingas socialistas sako: "Man nusibodo toks rodymas

gaujiškos isterijos ir jėgos. Aš manau, kad studentai nėra atsakomingi tiesioginiai. Už kulisi yra nekuri suaugę, kuriems reiktų susigėdyti, ir kurie, aš tikiu, bus iškelti viršun".

John Deffenbacher, progresyvių konservatų veikėjas, pareiškė: "Nežiūrint kokio provokacija būtų, aš priešingas gaujinei jėgai".

Victor Quelsh, socialkreditarius, sako: "Aš manau, kad tokie dalykai, kaip kad Windsoro įvykis, yra baisūs. Aš manau, kad niekas negali jų dovanoti. Kol mes didžiuojamės laisve, mes privalome leisti DPP veikti, lai žmonės sprendžia".

Dave Archer, Toronto Darbo Tarybos sekretorius, pareiškė: "Studentai, galėjo lengvai sugriauti Windsoro Labor Temple. Užpakalyje jų buvo kas kitas. Jie turėtų būti paimti už pakarpos".

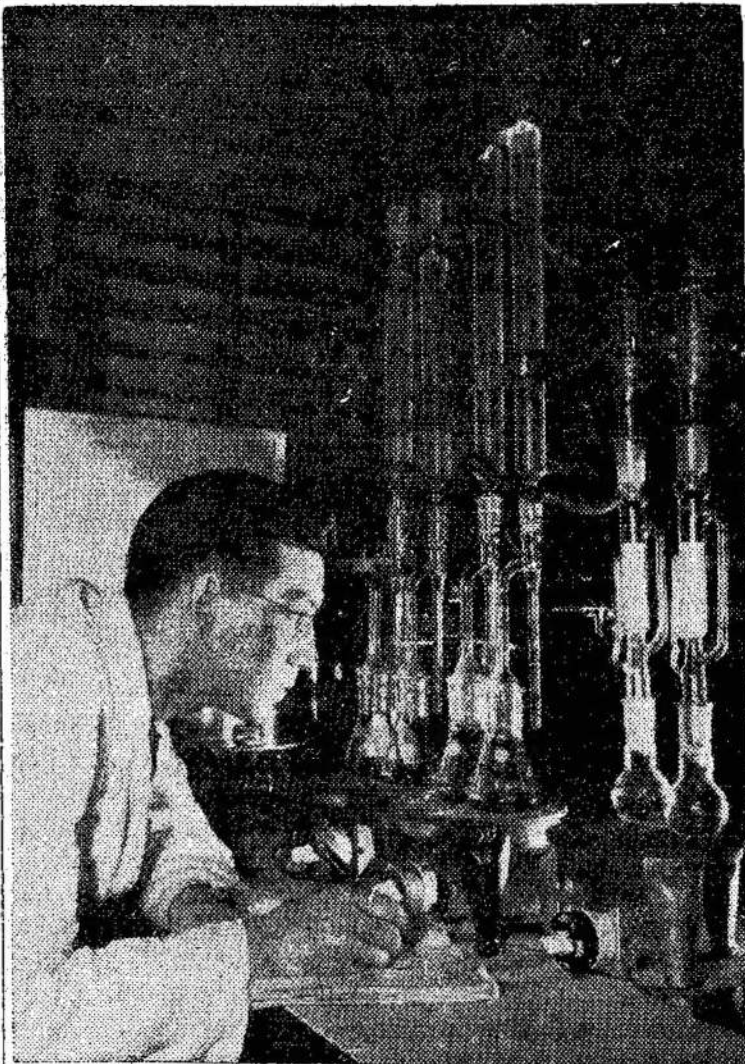
Galima būtų prirašyti ilgiausią litaniją veikėjų, įvairių politinių ir religinių organizacijų, kurios pasisakė prieš Windsoro studentų smurtiškus žygius.

Kanadiečiai stovi už laisvas diskusijas. Politiniai oponentai privalo kovoti faktais, o ne griauti raštines laimais, daužyti rasomusias mašinėles, draskyti knygas.

Taipgi visuomenė viešpatuoja įsitikinimas, kad tuos studentus suagitavo kas nors iš suaugusių. Prie Windsoro Staro dirba du reakciniai kolumnistai, kurie neturi jokio susivaldymo. Jie diena dienon kurstė studentus ir kitus windsoriečius prie panašių veiksmų.

Reakcija negali kovoti faktais. Ji nori suvaržyti savo oponentus.

S. T.

National Health and Welfare Departmentas per maisto ir vaistų skyrių rūpinasi pakelti maisto vertę, apsaugoti piliečius nuo žalingų vaistų.

Nuotraukoj — mokslininkas laboratorijoje tiria dešreles, ar jos atitinka sveikatos istatymo reikalavimams, kurio vykdymą prižiūri departam.

Žinios iš T. Lietuvos

KAUNO MIESTE

Auga Pramonės Įmonių Gamyba

Audimo fabrikas "Džiugas" pradeda gaminti taip reikalingą siuvimo įmonės kamele, kuri iki šiol Lietuvoje dar nebuvo gaminama.

Mielių kombinate statoma naujas katilas mielių rauginti, separatorius ir kiti įrenginiai, kurie duos galimybes padidinti mielių produkciją dvigubai.

Kauno mėsos kombinatas šiais metais plačiai išvystė kiaulių nupenėjimo skyrių. Šiais metais numatoma nupenėti 5 kartus daugiau kiaulių, negu pernai.

Koklių ir keramikos fabrikas daug dėmesio skiria asortimentui praplėsti. Šausio mėnesį pirmą kartą įmonėje pradėti gaminti meniniai indai: servizai, ašočiai, rašalinės ir t.t. Dirbiniai papuošiami daininkų meniškais piešiniais lietuvių pasakų temomis.

Parfumerijos kosmetikos fabrikas "Grožis" trečiais penkmečio metais žymiai padidins savo gaminių asortimentą. Jis gamins kelias naujas tualetinio muilo, odekono ir kitos kosmetikos rūšis, pirmą kartą pradės gaminti gliceriną, lūpomų pomadą ir daug ką kita.

Lakų ir dažų fabrikas pernai pagamino lakų ir dažų beveik dvigubai daugiau, o kazeino trigubai daugiau, negu buvo nustatyta. Šiomet bus gaminama kelios naujos rūšys lakų ir dažų odai bei medžiui.

"Jėgos" trikotažo fabrikui nuolat augant ir plečiantis

patalpos pasidarė per ankštos. Todėl dar šiais metais įmonės ribose numatoma pastatyti dviejų aukštų 2 pastatus, kuriuose bus įrengtas dažyklos čechas ir praplėsti mezgimo bei siuvimo cechai. Dvigubai padidės ir darbininkų skaičius. Fabrikas baigia statyti nuosavią elektros jėgainę. Neseniai "Jėga" gavo iš broliškujų respublikų 40 mezgimo staklių, kurios jau baigiamos montuoti.

Kauno Miestas Tvarkosi

Bus atstatyta 140,000 kvadratinų metrų gyvenamojo ploto, atremontuota 95,000 kvadratinų metrų grindinio ir 13,000 kvadratinų metrų šaligatvių. Vytauto ir Basanavičiaus parkai bei miesto sodas bus rekonstruoti ir galutinai sutvarkyti. Įvairiuose miesto rajonuose bus įrengti 11 skverų. Per Nemuną bus pastatytas naujas laikinas tiltas. Artimiausiu metu bus baigta Petrašiūnų elektrinės antroji eilė, ir tada Kauno elektrinių pajėgumas viršys prieškarinį pusantro karto.

Broliškujų Respublikų Parama

Kaunan atvežta iš broliškujų respublikų 12 vagonų trąšų, 10 tonų ūkiškos geležies, apie 300 stambių žemės ūkio mašinų ir daug smulkesnių ūkiškų įrankių, kurie bus paskiratyti Kauno apskrities žemės ūkio kooperatinėms draugijoms.

Kauno amatų mokykla Nr. 16 gavo savo dirbtuvėms iš broliškujų respublikų 20 puikių metalo tekinimo staklių, kurios jau įmontuotos mašinų skyriuje.

Šitoje mokykloje mokosi daugiau kaip 250 Didžiojo Tėvynės karo invalidų ir frontuose žuvusių tėvų vaikų.

Kauno Krepšinininkai Ruošiasi Aštuonių Miestų Turnyrui

Balandžio mėnesį Sverdlovskę įvyks aštuonių miestų krepšinių turnyras, kuriame dalyvaus ir Kauno krepšinininkai. Į vyrų rinktinę įtraukti šie geriausieji Kauno krepšinininkai: TSRS sporto meisteriai — Kulakauskas, Butautas, Legunavičius, Servečius ir Petkevičius ir eilė kitų.

Moterų rinktinę sudaro: Briedytė, Garmienė, Butautienė ir kitos.

Sočikas ir Serafinavičius Išvyks į TSRS Bokso Rungtynes

Kovo mėnesio gale Tbilisi mieste įvyks rungtynės gaidžio, lengvo, vidutinio ir sunkaus svorio boksininkų pirmenybėms gauti. O balan-

džio pradžioje, Leningrade įvyks rungtynės mūsų, plunksnos, posvidutinio svorio pirmenybėms. Lietuvos lengvojo ir sunkaus svorio čempionai kaunietis Sociakas ir šiaurietis Serafinavičius dalyvaus rungtynėse dėl pirmenybės savo svoriuose.

Reta Senoviškų Pinigų Kolekciija

Šiomis dienomis į karinį-istorinį muziejų atvyko pilietis Izidorius Mažrimas ir įteikė muziejaus vadovybei retą senoviškų pinigų kolekciiją iš 870 vienetų. Kolekciijoje yra retų egzempliorių iš senovės Graikijos ir Romos respublikų bei Romos imperijos laikų, Lietuvos — Lenkijos valstybės laikų, Bosforo valstybės pinigai (maždaug keturiolikto amžiaus mūsų eros) ir daug kitų įdo-

mių egzempliorių. Kolekcijos radėjas, 58 metų darbininkas I. Mažrimas ją rado žaliakalnyje.

L. Sklerytė

MUSOLINIO FAŠISTAI VĖL VEIKIA ITALIJOJ

ROMA. — Dėka Amerikos valdžios pastangoms palaikyti Italijoje reakcinę valdžią, ir dėka De Gasperio kovos prieš darbininkiškas partijas, Italijos fašistai vėl pakėlė galvą.

1947 metais sukurta fašistų partija, kuri vadinasi Italijos Socialis Judėjimas, jau giriasi turinti 200,000 narių ir daugiau milijono pasekėjų.

Fašistai siūlėsi į bandrą frontą De Gasperio krikščionių demokratų partijai šiuose rinkimuose.

Farmų Sąskaitų Knyga ir Pajamų Taksų Vadovėlis Sutaupo Farmeriams Laiką, Pinigus ir Apsaugo nuo Bėdos

SUTAUPO JUMS LAIKĄ — Jūs surasite, kad kelios minutės į savaitę gali išlaikyti jūsų Farmų Sąskaitų Knygą pilniausioje tvarkoje. Pirmi 15 puslapių jūsų naujai Farmų Sąskaitų Knygoje pasako tiesiai apie tai, ko reikalaujama iš fermerių. Jūsų problemos gvildenamos klausimų ir atsakymų formoje, o rodyklė padeda surasti jums reikalingą skyrių. Sąskaitų puslapiai ir skiltys sunumeruota taip, kad sutiktų su pačios Income Tax Return formos skyriais.

Jeigu Jūs Dar Neturite
Kopijos, Gaukit Dabar —
VELTUI JŪSŲ PASTĖ

**SUTAUPO PINIGUS PARODANT
KAIP** — Kiekvienas farmerys legaliai gali atskaityti dėl daugybės išlaidų. Jūsų Farm Account Book turi 12 puslapių tam tikslui. Jums primena tokias išlaidas, kurias jūs galite pamiršti. Nusidėvėjimo išlaidos, kurios yra dideliu faktorium, gali būti atskaitytos ant 75 dalykų, plačiai naudojamų ant farmų, ir jie visi išvardinti knygoje.

Parodo jums, kaip sudaryti reikalingą Basic Herd, kaip išsidirbti Three-Year-Average planą. Pastarasis duoda jums būdą išvengti aukštų taksų, ir gali būti

**ATMINKIT — PUSIAU IŠDIRBTA ŽEMĖ DUODA PRASTĄ DERLIŲ
— PUSIAU VEDAMOS ATSKAITOS, DUODA PRASTAS PASEKMES**

Praėjusiais metais Kanados fermeriai — o jų yra arti milijono — pagaminė už \$2,000,000,000 su viršum visokių ūkio produktų. Nei viena kita industrija negali lygintis su agrikultūros produkcija kiekybėje. Ir, kaip ir visuose kituose bizniuose — kad ir mažiausiuose — kiekvienas farmerys turi įteikti Departamentui of National Revenue savo transakcijų sąskaitą, kad turėti teisę atskaityti iš taksų daugelį išlaidų, kurios yra leidžiamos atsiskaityti.

DEPARTMENT OF NATIONAL REVENUE
(Taxation Division)

Garsusis jūdžių artistas ir dainininkas Frank Sinatra (kairėje) ir Joe Davidson, skulptorius ir Independent Citizens' Committee of Arts pirmininkas, seka Jungtinių Tautų Saugumo Tarybos diskusijas pasauliniais reikalais. Abudu yra taikos ir demokratijos gynėjai.

Liaudies Balsas

VIENINTĖLIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS
IŠEINA SYKI Į SAVAITĘ

Prenumeratos Kaina:
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS
P. O. Station C, Box 1013, Toronto, 3, Ontario, Canada.
ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO
Telefonas: Waverley 0592

VIS TŲ KOMUNISTŲ KALTĖ

Laikraščiai pranešė, kad finansų ministeris atsisakė matyti šeiminių delegaciją kainų numušimo klausimu. Girdi, tai komunistų propaganda. Ar ištikrųjų taip yra? Visai ne.

Smarkus kainų kilimas išjudino šeimines, kurios pirmiausiai tą pajunta, į protesto judėjimą. Susidarė moterų grupės, pradėjo rinkti parašus. Jos užsimojo surinkti 1,000,000 parašų po peticija, kad kainos būtų numuštos. Judėjimo priešakinio stovo daugiausiai CCF veikėjos. Toronte šeiminių priešakyje stovi Mrs. Rae Luckock, CCF veikėja, buvusi Ontarijos seimelio narė. Judėjimas už numušimą kainų rašo pritarimą didžioji šeiminių. Jį palaikė unijos ir visai neorganizuoti darbininkai.

Ministeris gali rėkti, kad tai komunistų propaganda, bet su tuo jis nieko neatsieks. Jeigu tas yra komunistinė propaganda, tai Kanados šeiminių norės daugiau tokios propagandos. Vietoj 1,000,000 parašų, jos ieškos 2,000,000. Gal tuomet ministeris pamatys, kad Kanados žmonės visai nesutinka su juo.

Pona šiandien įsivaizdina, kad užtenka apšaukti kokį nors judėjimą komunistiniu, ir visi tuojaus jį pasmerk. Žmonės nėra tokie akli. Jiems tikrai gėda darosi, kuomet ministeris taip akiplėšiškai išaina prieš tokius rimtus dalykus, kaip kainų klausimas. Gal ministeriui jos mažai ką reiškia, bet šeiminiškams, kurios turi išmaitinti nemažas šeimas, jos labai skaudžios.

Dabar reikia tikėtis, kad bent koks unijistų pasijudimas irgi bus apšauktas komunistiniu. Užteks rasti bent vieną kairesnį žmogų unijistų tarpe, kad apšaukti raudonu. Tai prie ko daėjo žmonės, ir dar liberalais save besivadina. Taip tai jiems apeina savo krašto žmonės. Jie negaili milijonų Čiangkaišekams, Graikijos ir kitų šalių reacionieriams, o savų žmonių nenori nei paklausti, ką jie nori pasakyti.

LIETUVOS ATSISTATYMAS

Nesenai Vilniuje įvyko Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos Aukščiausios Tarybos trečioji sesija. Tarp kitų reikalų, buvo priimtas biudžetas 1948 metams. Numatyta 1,199,100,000 rublių išlaidų. Jeigū skaiityti po 5 rublius už dolerį, tai susidaro \$239,820,000. Tai graži suma dėl tokios mažos Lietuvos.

Pažymėtina, kad dėl sveikatos, apšvietos, fizinės kultūros ir socialių reikalų numatyta išleisti 612,800,000 rublių. Tai virš pusės visų išlaidų. Tas suteiks progą plėtimui mokyklų, ligoninių, teatrų tinklo ir kitų įstaigų Lietuvos žmonių naudai.

Industrijos plėtimui bus išleista 198,500,000 rublių, o agrikultūros reikalams — 95,800,000 rublių.

Iš raportų paaiškėjo, kad šiuo tarpu Lietuvoje veikia jau arti 4,000 traktorių, kurie padeda valstiečiams apdirbti žemę. 90,000 bežemių ir mažžemių gavo žemės. 1947 metais buvo užsėta 50,000 hektarų daugiau, negu metai atgal. Traktoriai ir kitos mašinos yra didelė pagalba. 1947 metais traktoriai padėjo suarti laukus 35,000 valstiečių.

PASINAUDOKIT PROGA

Mokesčių departamentas skelbia, kad yra išleista tam tikra knyga farmeriams — Farm Account Book and Income Tax Guide, kad padėti farmeriams vesti savo finansinius reikalus. Tą knygą galima gauti pašte veltui.

Galimas daktas, kad ta knyga yra labai naudinga. Nevedant savaitinės atskaitos greičiausiai daug išlaidų būna užmiršta ir lieka neįtraukta. Tuomet reikia mokėti daugiau taksų. Mokesčių departamentas nenori daugiau, negu teisingai jam priklausau.

Užeiti į paštą ir paprašyti tos knygos yra visai lengvas darbas. Gaukit ir persitikrinkit, gal jos labai naudingos farmeriams. Už jas nereikia mokėti.

KAS NAUJO PASAULYJE

Nesenai įvyko maištas Kolumbijos sostinėje Bogota. Už kelių dienų po to maišto, generolas Maršalas ir kiti praverko, kad tai buvo trijų šalių komunistų suokalbis pakenkti Jungtinių Valstijų planui suvienyti Pietų Amerikos valstybes prieš tautinį komunizmą. Faktai, tačiau, rodo ką kitą.

Maištas kilo tuomet, kai piktadariai nužudė kairiųjų liberalų vadą Dr. Jorge Gaitan. Dr. Gaitan buvo plačių pažiūrų žmogus. Jis užstojo už unijas, kritikuodavo dešiniųjų valdžią. Jį būtų galima palyginti su Henry A. Wallace. Aišku, kaip toks, tourėjo liaudies simpatiją. Tuo pat metu jo labai nekenė konservatyviškieji Kolumbijos valdonai.

Logiškai galvojant, juk negalima daleisti, kad Dr. Gaitan žudytų kairieji, kuriuos jis gynė. Istorijoje nebuvo tokio atsitikimo, kad liaudies žudytų savo geriausius vadus. Jį nužudyti galėjo tik dešiniųjų agentas, papirktas ar iš pagiežos. Rasi buvo sugalyvota provokacija, kad pagelbėti svyruojančius Pietų Amerikos atstovus pasukti Maršalo siekių pusėn. Kaip buvo rašyta toj pačioj spaudoj, kada Maršalas perskaitė Trumano laišką, nei vienas delegatas neplojo. Argentina ir kitos šalys viešai niurnėjo prieš Maršalo planą. Jos pirmo vietoj norėjo pagalbos, o ne antikomunistinio fronto. Argentinos atstovas nurodė, kad reikia pagerinti būvį, nes tik tokiu keliu galima sulaukyti komuniizmo plitimą.

Kolumbijos darbo žmonių gyvenimas labai sunkus. Pasipiktinimas dešiniaisiais didelis. Aišku, hušovimas jų prieteliaus sukėlė didelę neapykantą ir kerštą. Pietų Amerikos žmonės yra labai karšti. Mes matome, kaip tenai mainosi valdžios. Retai

kada be maišto apsieinama.

Taigi, faktai rodo, kad tenai buvo dešiniųjų provokacija, o ne kairiųjų revoliucija. Bet tas nesulaiko atžagareivių nuo riksmo, kad tai komunistų suokalbis prieš Maršalo planą. Kiek anksčiau, Vokietijoje, buvo iškeptas protokolas M ir apšauktas komunistų darbu, bet dabar jau iškyla, kad jį pagaminė atžagareiviai, rasi patys načiai.

Stai kaip išrodo įvykiai faktų šviesoje.

Buvusi Jungtinių Valstijų ambasados Maskvoje tarnautoja ir National Broadcasting Companijos korespondento Robert Magidoff sekretorė Cecilia Nelson, mišiganietė, rašo Izvestijoje, kad Robert Magidoff yra Jungtinių Valstijų šnipas.

Ji netikėtai suradusi tarp jo dokumentų tokius popierius, kurie nėjo per jos rankas. Tie popieriai eję per Jungtinių Valstijų ambasados rankas.

Magidoff gavęs instrukcijas, kaip užmegzti pažintis su TSRS žmonėmis, surasti požeminius namus, sušukti, ar eina koks atominis tyrimojimas ir t.t.

Magidoff gavęs įsakymą per tris dienas išsinešti iš TSRS.

Britai kraustosi iš Palestinos. Su gegužio 15 diena jie būsiai visi išvažiavę.

Klausimas asistuoja, kas bus Palestinoj tada? Kai kas spėja, kad kils karas tarp žydų ir arabų.

Tuo tarpu žydų ir arabų susikirtimai tęsiasi, bet esą tik tai lašas vandenyje to, kas gali būti vėliau.

Čekoslovakijos spauda paskelbė naujos konstitucijos projektą. Pagal naują konstituciją, Čekoslovakija bus liaudies demokratinė respublika, kurioje čekai ir slavai

bus lygūs piliečiai.

Senatas panaikinamas visai. Bus tik vieni rūmai iš 300 atstovų. Valstybės galva bus prezidentas, kuris skirs ministerius. Valdžia bus atsakominga prieš seimą. Prezidentą rinks seimas. Neužilgo bus nauji rinkimai Čekoslovakijoje.

Harold Stassen, kaip matyti iš jo pasisėkimų Wisconsinine ir Nebraskoj, yra galimas republikonų kandidatas į prezidentus. Jis gali sumušti visus kitus aspirantus į prezidentus.

Sakoma, kad Stassenas yra vienas iš pažangesnių republikonų ir daugiausiai pritarimo gaunąs iš eilinių republikonų, ypač tarp jaunųjų ir veteranų.

Jeigu jis ir nelaimės nominacijų, tačiau jis yra stambi šiška republikonų tarpe. Jis gali turėti nusveriantį balsą.

TIKESIT, AR NE!

Rašo J. Yla

Kada laivas prakiūra, sunku sulaikyti vandenį. Tokia me atsitikime keleiviam tenka arba bėgti iš laivo, arba skęsti kartu su laivu. Politiniame gyvenime irgi būna panašiai. Kada kokia organizacija pradeda gesti, tai padoriems nariams tenka arba bėgti iš jos, arba kartu supūti moraliai ir nustoti pagarbos.

Politinis puvinimas šiandien palietė daugelį organizacijų. Vienos mažiau paliestos, o kitos daugiau. Vienos bando laikytis, gydytis, o kitos slenka į purvyną kas kart vis giliau.

Pastaruoju laiku įėjo į madą pravardžiuotis "raudonais". Jeigu tikrai kas nors nepatinka, tai tuojaus apšaukia komunistais ar panašiais. Ši liga pasiekė net valdžią. Aną dieną finansų ministeris iškoliojo moteris komunistų įrankiais pavadindamas, kuomet jos norėjo įteikti peticiją su vienu milijonu parašų.

Bet tie raudonbaubiai kartais pasistato save prie gėdos stulpo. Aš noriu paduoti čia porą pavyzdžių, kurie parodys, į kokią padėtį jie atsiduria.

Po to, kai ministeris išvadino moteris komunizmo propagandistėmis, Toronto Daily Star editoriale nurodė, kad moterų peticiją palaikė ne tik darbininkai, bet ir įvairios kitos organizacijos, neišskiriant nei bažnytinių organizacijų. Veik milijonas parašų buvo surinkta (Pabaiga ant 9 pusl.)

Rožės

TYLA

Ai, kaip gražiai, gražiai
Rožės pražydo.
Aš jų raisvais žiedeliais geriuos.
Saulės spindulėliai
Žemę palytėjo
Ir sužibo raselė žieduos.

O kai pakils vėjelis,
Raselė nubyrės,
Lyg gailios ašarėlės
Skrustais merguželės.

Tada rožės savuošius
Aplink paskleis kvapenus.
Galės jais tada džiaugtis
Ir vargdienis žmogus.

Tas l
valdanti
bai para

Kas l
kančio
tuoj kal
nistų i
Ką kur
kas juo
išlenda
visako l
lėk.

Tas l
amžius.
komunis
daug bi
sios aps

Kas i
piežius,
būdavo
sėstas.

Vargi
apsėstai
matanči

Mūsų
Abbott l
gė su še

Seimi
won sui
no para
laujant
troliuoti.

Minis
delegaci
cijos, n
tinė pr

Kad
kilo i p
tinė pr

Taigi
ministe
kė, kad
venimas
veda k
dą!...

Tie, l
nistų il
nauti, t
šalyj p
lo, kad

O jei
ne prop
ri saky
nupigo.
Taip
mūsų f
giką.

Tačia
ris bes
jis pare
nusisku
girdėti,
patenki

Teisė
rado, k
džius
nored"

vardžiu
šaukim

Lewi
ko apk
kavimu

Sykį
užsimo
tu, žmo
sados s

Pastabos

Tas komunistinis baubas, valdantiems tikrai yra labai parankus dalykas.

Kas kur atsitiko nepatinkančio valdančiom grupėm, tuoj kaltę suvertė ant komunistų, ir pabaigtas kriukis. Ką kur negerai daro ir jeigu kas juos pakritikuoja, tuoj išlenda raudonas kipsukas, visako kaltininkas, ir tu ty-lėk.

Tas labai primena Viduramžius. Tik tad nebūdavo komunistų. Bet tada labai daug būdavo piktosios dvasios apsesių.

Kas išsitaravo prieš popiežius, prieš valdonus, tas būdavo piktosios dvasios apsesėtas.

Vargas piktosios dvasios apsesėtam, vargas ir teisybę matančiam žmogui.

Mūsų finansų ministeris Abott lygiai taip pat pasielgė su šeiminkinių delegacija.

Šeiminkinės nuvežė Ottawon surinkusios arti milijono parašų po peticija, reikalaujant kainų kilimą sukontroliuoti ir atstatyti atgal.

Ministeris net neprisileido delegacijos ir nepriėmė peticijos, nes tai esanti komunistinė propaganda.

Kad šaly pragyvenimas iškilo į padanges — komunistinė propaganda.

Taigi, įsitėmykit, pagal tą ministerio išvedimą, kas sako, kad mūsų šalyje pragyvenimas smarkiai pakilo, tas veda komunistinę propagandą!

Tie, kurie nekenčia komunistų ir bijo jiems pasitar-nauti, turi sakyti, kad mūsų šalyj pragyvenimas nepakilo, kad viskas yra labai pigu.

O jei nori prieš komunistinę propagandą veikti, tai turi sakyti, kad pragyvenimas nupigo.

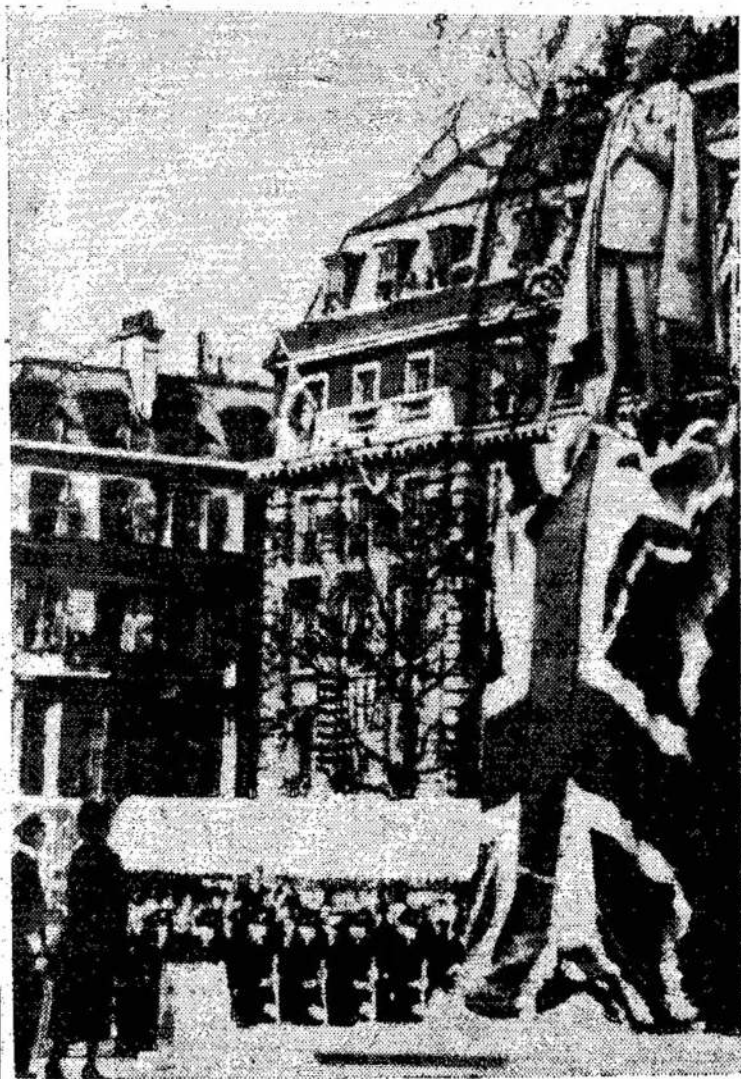
Taip išeina vedant pagal mūsų finansų ministerio logiką.

Tačiau, ką mūsų ministeris besakytų, savo veiksmu jis parodė, kad darbo žmonių nusiskundimų jis nenori nei girdėti, tuo labiau nenori jų patenkinti.

Teisėjas Goldsbrough at-rado, kad John L. Lewis žodžius "dishonored" ir "honored" naudojo kaip slapyvardžius paskelbimui ir atšaukimui streiko.

Lewis ir mainierių uaija li-ko apkaltinti nelegaliu streikavimu.

Sykį reakcija įsigalėjo ir užsimojo tave apkaltinti, tai tu, žmogeli, neišsisuksi. Ji visados atras tave kaltą, nors

Neseniai Londone buvo atidengtas paminklas velioniui prezidentui Franklinui D. Rooseveltui. Atidengime dalyvavo našlė Rooseveltienė. Nuotraukoj — minimas paminklas. Kairėj matoma našlė Rooseveltienė ir Anglijos karalius.

Ką Kiti Rašo ar Sako

Parama Graikijos Demokratijai

Siomis dienomis Paryžiuje įvyko tarptautinė konferencija, kurioj sudaryta planai kaip suteikti daugiau paramos demokratinei Graikijai. Francūzų valdžia neįsileido delegatų iš Lenkijos, Jugoslavijos, Rumunijos ir Bulgarijos. JAV departamentas sulaukė kongresmanų Isacsoną, neduodamas jam vizos. Bet tūli amerikiečiai delegatai, vis tik, atvyko konferencijon. Gan skaitlinga delegacija atstovavo Britanijai. Jai vadovavo parlamento narys Konnj Zilliacus. Iš viso konferencijoj dalyvavo 150 delegatų.

Jų bendra nuomonė buvo ta, kad demokratinių graikų pozicija yra labai panaši Ispanijos lojalistų pozicijai. Kaip ispanai kad kovojo už respubliką ir demokratiją, taip ir graikų demokratija kovoja už tuos pačius tikslus. Kaip ispanų fašistus rėmė tarptautinė reakcija, fašistinė ašis; taip ir graikų rojalistus remia imperialistai ir fašistai.

Konnj Zilliacus nurodė, kad demokratiniams graikai turi sudaryti koalicinę valdžią ir dar stipresnėm išgalėm kovoti už savo šalies išlaisvinimą.

Delegatai pranešė, kad jų tu ir nebūtum "raudonas". Z. J.

atstovaujamoose šalyse demokratiniams graikams organizuojama parama vis platesne skale. Drabužių, avalynės, medikamentų surinkta už milijonus dolerių. Ši kampanija išsivystė iki laipsnio ispaniškos kampanijos 1937-38 metuose.

Apie pasibaisėtiną padėtį fašistų-rojalistų valdomoj Graikijoj galite spręsti iš šių skaitlinių: Nužudyta nemažiau kaip 5,000 žmonių; karolo lauko teismo laukia 900; kalėjimuose pūdoma 20,000; ištremta į koncentracijos stovyklas tremties salose 25,000. Savo pastogės nete-

ko 475,000 valstiečių.

Demokratinė Graikija vis kietesniu pasiryžimu tęs savo kovą. Tarptautinė demokratija jai vis labiau padės toje kovoje. — Vilnis.

Po Trejų Metų

Balandžio 12 dieną suka-ko lygiai treji metai, kai mirė Franklin Delano Rooseveltas.

Treji metai — neilgas laikotarpis. Tačiau, jei šiandien Rooseveltas atsikeltų iš kapo ir apsidairytų, jis daug ko nepažintų.

Rooseveltas buvo liaudies draugas, nors pats kilęs iš turtingų.

Jis nebuvo komunistas, nebuvo socialistas — jis buvo politikas, valstybininkas, kuriam rūpėjo "sustrymlaininti" kapitalistinę santvarką, kad ji galėtų ilgiau ir pasekmingiau egzistuoti.

O kad tą santvarką "pataisyti", Rooseveltas stėjo už tai, kad turėiams, kapitalistams pelnus apkarpyti ir garantuoti darbo žmonėms žmoniškesnį gyvenimą.

Dėl to Rooseveltas prezidentavimo metu Amerikoje buvo pravesta visa eilė svarbių reformų, naudingų Amerikos darbo žmonėms, — reformų, kurias Trumano administracija siekiasi likviduoti.

Tarptautinėje arenoje Rooseveltas stėjo už tai, kad, sumušus fašistines valstybes, klestėtų draugiškas gyvenimas — ypačiai tarp Amerikos ir Tarybų Sąjungos, dviejų didžiausių pasaulyje valstybių.

Rooseveltas stėjo už teikimą pagalbos visų kraštų tautoms; jis buvo priešas fašizmo, priešas reakcinių valdžių, varžančių žmonėms laisvę.

Rooseveltas manė, kad jo projektuojamos Jungtinės Tautos bus gyvas organizmas, tarnaujantis visoms tautoms, — pirmiausiai taikai pasaulyje palaikyti.

Rooseveltui mirus — visa tai sugriuvo. Trumanas, už-

ŠYPSENOS

Jis Appgavo Žmoną

Teisėjas: — Ar tiesa, kad jūs apgaudinėjote savo vyrą, kaip kad jis kaltina jus?

Žmona: — Visai ne tiesa. Jis mane apgavo. Jis sakė, kad išvažiuoja iš miesto, bet nevažiavo, sugrįžo už pusvalandžio.

Kuri Gabesnė

Jurgis: — Mano žmona gali kalbėti bile kokia tema.

Jonas: — Mano žmona gali kalbėti visai be jokios temos ir niekad nepavargti.

Turi Džiaugtis

Žmona: — Pirm vestuvių tu vadindavai mane angelu, o dabar — nebevadini manęs nei joku vardu.

Vyras: — Tai džiaukis, kad aš galiu taip griežtai kontroliuoti.

Tada Buvo Kas Kita

Formanas: — Tu geriau pasiskubink bent kiek.

Darbininkas: — Gerai, gerai. Bet atmink, kad Romą pabudavojo ne per vieną dieną.

Formanas: — Gali būti, bet tuomet buvo kitas formanas.

ėmęs Rooseveltą vietą, pasižadėjo vykdyti gyvenimą Roosevelto programą. Tačiau jis vykdo ją atbulai.

Naminiame gyvenime tapo užduota didžiuliai smūgiai darbo žmonėms, kai tuo pačiu sykiu Wall stryto monopolistinis kapitalas tebesiautėja, kaip niekad pirmiau.

Reakcija pakėlė savo juodą galvą. Plinta areštai — areštai antifašistų, darbo žmonių veikėjų, kai tuo tarpu reakcininkai, visoki liaudies priešai randa Washingtone šilčiausią sau prieglaudą.

Tarptautinėje plotmėje Trumanas sužlugdė visus Roosevelto principus: užuot kovojus už taiką, šiandien visais garais ruošiamasi prie naujo karo!

Užuot rėmus tautas, besisiekiančias laisvės ir laimingesnio gyvenimo, Trumano administracija šiandien remia Kinijos Hitlerį (Čiang Kai-šeką), Graikijos monarchistinius fašistus; Turkijos feodalistinius bejus, Italijos, Francijos ir kitų kraštų kapitalistus.

Kas tik prieš liaudį, prieš tautų siekimąsi prie laisvės, tą Washingtonas šiandien palaiko, paturi!

Tam sugalvota Trumano doktrina. Tam sugalvotas Marshallo planas.

Vienintėlis drąsus ir ištvėrimingas vyras, kuris šiandien (Pabaiga ant 8 puslp.)

Poetui

GEVORKAS EMINAS

Laukuos — pavasaris gajus,
Ir sodai rūbą maino.
Pavasaris, draugai, tai jums,
Poetui — vien tik dainos.

Statinėj vynas kunkuliuos,
Jaunimas šokin eina.
Tai jums, draugai, linksmi ūliot,
Poetui — vien tik dainos.

Mergaičių širdys meile degs,
Jinai slapčia ateina.
Tai jums, tai jums, draugai, juk teks.
Poetui — vien tik dainos.

Bet jūs paliksit vienašyk
Tai visa, kas mylėta.
Pasauly amžinai paliks
Tiktai daina poeto!

NACIŲ OKUPACIJA ATSIMINUS

Rašo KAUNIETIS

(Tąsa)

Takučiu pasukom arčiausiai esančio kaimyno kryptimi. Jis buvo mokytojas, bet vokiečiam okupavus Lietuvą vos gyvas išliko ir buvo priverstas mesti miesto gyvenimą ir apsigyventi pas tėvus ant ūkio. Mudu pas jį ir skubėjom, kad sužinoti, kas čia darosi.

Dar nepasiekus vartų, mudu pasitiko mūsų jaunų dienų draugė Onutė. Ji išrodė taip išsigandus. Gailesčio pilnomis akimis pasižiūrėjo į mus taip, kad man net už širdies griebė. Aš supratau, kad čia kas nors negerai, tik mes dar nežinome.

Mums įėjus vidun, visų akys nustebusiai žiūrėjo į mus. Tik viena senutė ištarė: "Dar jie gyvi?!" Jie manė, kad mes esame žuvę.

Čia mums paaiškėjo, ką aš buvau pagalvojęs stovėdamas prie savo namų. Mūsų motina mirusi iš sielvarto. Ji verkusi dienas ir naktis liūdėdama dėl mūsų likimo. Mūsų ūkį užėmė repatrijantai vokiečiai, kuris dabar ir šeiminkauja. Jis buvo paskleidęs gandus, kad ir mudu esame žuvę.

Nežinau, kas manyje dėjos, kada aš nugirdau apie tai. Širdis degė ugnimi. Iš akių veršėsi ašaros. Pamažu geso ugnis krūtinėj, džiūvo ašaros, o to vieton veržėsi kerštas. Prieš akis stajosi tie išgamos, kurie mus sugavo ir atidavė vokiečiams. Jie yra kaltininkai mūsų nelaimių, kurios taip apsunkino mūsų ir taip sunkų gyvenimą.

Mudu nuramino patardami laikinai pasilikti pas juos. Toliau, sakė, matysit, kas daryti.

Išbuvom penkias dienas ir per tas penkias dienas sužinojome daug to, ko mums reikėjo. Ir vieną naktį, pavasario vėjui blaškant vos pradėjusius sprogti medžius, perkūniui trankantis padangėmis, o žaibams šviečiant mūsų kelius, mes su čia atėjusia ginkluota grupele žmonių išėjome į miškus kovoti su priešais, už Lietuvos Laisvę.

Ir vėl buvo naktys, alsuojančios mirtimi. Priešas buvo galingas ir ginkluotas nuokoju iki galvos. Jis buvo atsižymėjęs žiaurumu: žudyti, plėšyti, jaunų mergaičių žaginti. Bet miškų audrose užsigrūdinę partizanai, jį varė į baimę. Jis drėbėte drėbėdavo. Kartais prieš 20 partizanų pasiūsdavo visokius parsidavėlius, ukrainiečius, latvius ir lietuvius, apginkluotus net patrankomis.

Laikas slinko kovose; svaionėse ir siaube. Pamačiau

sudegintas sodybas, išžudytas šeimas. Taip suspausdavo širdį gailestis žiūrint į nekaltus žmones, kuriuos jie nužudydavo net nepasakydami už ką. Mes užsidegdavom pasiryžimu ir dar atkakliau kovodavome prieš tuos priešus, už žmonių laisvę, už savo krašto išlaisvinimą.

Kuomet rytuose pradėjo girdėtis stiprios artilerijos kanonados ir demoralizuotos nacių gaujos pradėjo trauktis vakarų link, mes galvojom, kad jau ateina laisvė, kurios mes taip laukėm mėnesiais. Vieną dieną buvo gautas įsakymas pradėti puolimus ant besitraukiančio priešo. Vėl buvo naktys, kuriomis nesimatė nei žvaigždžių, nei išblyškusių mėnulio veido. Visur buvo parako dūmai ir granatų skeveldros, kurios švilpdavo taip klaidingai, nešdamos mirtį, kurią sutikti dabar taip nesinorėjo. Juk artinosi pergalė, apie kurią seniau tik svajojome. Atrodė išsivadavimas iš nelaimių visai arti. Akyse matėsi gimtosios sodybos, į kurias mes troškome kuo greičiau grįžti.

Mudu su broliu visuomet buvome kartu. Tik tą naktį... žmogaus sukurtas pabūklas perskyrė mus. Granatos draskė žemės veidą, medžius. Tos baisios nakties metu radau jį gulintį ir apneštą žemėmis. Aš nebegalėjau jam padėti. Jis buvo baigęs savo kovą su priešais, ir kelionę draugų tarpe. Skaudu buvo, begalo skaudu, matyti savo tikrą brolių kvapo. Skausmas taip spaudė širdį, kad negirdėjau nei tėvynės išdavikų staigimo. Gulėjau prie jo lavono, paskendusio kraujuje, ir galvojau, kuomet tas viskas baigsis, kuomet liausis brolis žudęs brolių. Aš net nejutau, kad mano draugai jau pasitraukę, o aš apstotais žiaurių priešais. Jie atstatę šautuvus į mane suriko: "Rankas aukštyn!" lietuvių kalboje. Aš net nutirpau pagalvojęs, kad ir mano gyvenimo valandos jau baigiasi.

Jie paklausė, kas aš toks, ir, sužinoję, kad lietuvis, pirmuše šautuvų buožėmis ir šlykščiausiai keikdamiesi nuvarė pas savo viršininką, kuris buvo kaimo mokykloje sudaręs štabą. Jis mane apklausinėjo, bet teisybės nesužinojo. Nutarė perduoti mane į gestapininkų rankas. Pakliuvusiam į gestapininkų rankas, sunku likt gyvam.

Gestapininkai apklausinėjo mane vėl, teiravosi apie mano gyvenimą, kur buvau, ką veikia ir t.t. Ką jie galvojo, gėlas juos žino, nes mūsų buvome apie 30 žmonių, su-

gautų kaip ir aš, ir visi buvome likimo draugais. Pas visus buvo jausmas, kad mus sušaudys. Bet matyti laimės žvaigždė buvo dar ne visai užgesusi.

Vieną naktį pasigirdo smarkus žemai skrendančių lėktuvų ūžimas. Pasigirdo bombų sproginiai ir pasipūtė gaisrų šviesos. Šitie lėktuvai, nešę mirtį mūsų priešams, buvo mūsų išgelbėtojai.

Stiprus trenksmas mus apvertė celės kampe, iš kur mums staigiai pašokus pasirodė išvirtusi siena, pro kurią šokom laukan ir metėmės per nuo fosforinių bombų liepsnojančią kiemą. Mes atsidūrėm gatvėj. Sargybinių, mus saugojusių, nesimatė. Ar jie žuvo, sprogdus bomboms, ar pabėgo, nežinia, bet mūsų niekas nesulaukė. Mes susimaišėm su iš miestelio bėgančiais žmonėmis, kurie į mūsų purvinus drabužius šiuo metu jokios atydos nekreipė. Aš išbėgau į užmiestį, kur staigiai pajutau šiltą vasaros nakties dvelkimą, kuris taip maloniai kuteno širdį. Tačiau nebuvo kada džiaugtis, instinktas sakė, kad reikia bėgti, bėgti tolyn nuo miestelio, bėgti tolyn nuo mirties. Ir aš bėgau, kiek kojos nešė, tik jos mažai ką galėjo, nes buvau labai išvargęs.

Ejau per šviežiai nušienautas pievas, kurios taip malonios buvo, gundyte gundė prigulti ir pailsėti. Tik baimė papulti į priešų nagus neleido tai padaryti. Ji vijo mane tolyn, linkui miško, kuriame tikėjau rasti saugų

ROCHESTER, N. Y. — Dr. Karolina M. Rovas, Dominiko Rovo dukterė, neseniai sugrįžo į Rochesterį užbaigus dantisto mokslą Michigano universitete ir gavusi D.D.S. laipsnį. Rašant šią žinią, dar nėra žinios, kur Dr. Rovas praktikuos savo profesiją. Linkiu jai geriausio pasisekimo.

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 11-ta kuopa rengia prieš seiminę "turkės" vakarienę šeštadienį, balandžio 24 dieną, Gedimino svetainėj, 6.30 val. vakaro.

Rengėjai prašo priimti pakvietimą ir dalyvauti vakarienėj. Pakvietimus duoda ir torontiečiams. Dalyvaukite mūsų vakarienėj, kas galite atvažiuoti.

Rochesterietis

Sajungų Namų Kolonų salės ansamblio artistė Gembickaitė, Jonas Šimkus, Lietuvos TSR Rašytojų Sąjungos pirmininkas, Justas Paleckis,

kampelį ir pailsėti. Staiga užgirdau: "Halt!" Į mane žiūrėjo lietuviškas policininkas su atkištu šautuvu. Lietuviškai paklausė, kur einu. Girdi, ar aš nežinau, kad dar ne 5 valandos ir uždrausta vaikščioti. Aš atsakiau, kad žinau, bet einu į darbą, tai turėjau išeiti anksčiau, kad laiku pribūti. Jis vėl klausia, kur dirbu. Pasakiau, kad pas ūkininką, šieną piaunu. Jis mane paleido ir aš greitai nuėjau, bet už 30 metrų jis vėl sušuko, kad sustočiau. Jis atėjo prie manęs ir pareikalavo dokumentų, kurių aš neturėjau. Aš sakiau, kad palikau namie, bet jis vistiek sulaukė. Girdi, teks išsiaiškinti. Taip sakydamas nusivariė į miestelį.

(Bus daugiau)

Pirma Lietuvaite Dantiste Rochesteryje

Vokiečiai Tikisi \$2,000,000,000

FRANKFURT, Vokietija. — Karinis Amerikos gubernatorius Vokietijai, gen. Lucius D. Clay, tarėsi su angli ir francūzų kariniais gubernatoriais, kaip sujungti visų trijų valdomus ruožtus į vieną vakarinės Vokietijos valstybę. Visi trys nutarė įtraukti vakarinę Vokietiją į Marshallo planą.

Dr. Hermann Puender, aukščiausias vokiečių valdininkas angliškai - amerikiniam ruožtui, ir dr. Hans Ehard, Bavarijos ministras pirmininkas, pritarė vakarinės Vokietijos valstybės įsteigimui, atskirai nuo Sovietų užimtos rytinės Vokietijos. Puender ir Ehard prašė iš Marshallo plano dviejų bilijonų dolerių vakarinę Vokietijai.

DISKRIMINUOJA NEGRUS TORONTE

TORONTO. — Rasinių Santykių Institutas praneša, kad Toronte dar vis diskriminuojami negrai. Kai kuriose vietose negrai jaunuoliai nepriimami į šokius su baltaisiais. Yra tokių restoranų, kur atsisako duoti pietus negrams.

Daug diskriminacijos dirbtuvėse ir kitose vietose. Diskriminuojami japonai, kinai ir kiti ateiviai.

Japonai užvedė 1,400 bilų prieš valodžią, reikalaudami bendrai \$5,000,000 atlyginimo už jų nuosavybę, atimtą išvarant juos iš B. C.

JERUZALĖ. — Apskaičiuota, kad apie 10,000 žydų karių pradėjo atakas ant arabų.

Lietuvai ir šokiui

Didelė Tarybiui voliškirto, kus mišė ir su; ir lentp Šiuo nės jmo guma. nio pa, dirba a dėjo išl pėdos f pajėgu Šiauliu baldų f Jau miško i rį Lie dešimtų luocių ir Kau viai pa tojams gliau ke gų. Kart mu, ter

Lie S S P. 640

Pavasaris Miškuose

Rašo F. TUMĖNAS

PORT ARTHUR. — Thunder Bayus paskendęs vandenyje. Sniegas tirpsta, vanduo veržiasi į slėnius ir upėmis teka į didįjį Superior ežerą. Kada visa apylinkė galutinai pasiliuosuos iš žiemos, žmogus šiai vanden srovei duos didelius kiekius medžių pristatymui popierio dirbtuvėms, kurių pribudavota ant ežero krantų.

Medžių plukdymas prasideda iš daugelio vietų, mažais upeliais. Kur neužtenka vandens, ten daromi specialiai tvenkiniai, iš kurių vanduo paleidžiamas staigiai. Kada pasigauna galinga didžiųjų upių srovė, tuomet žmonės sergsti tik tam tikras vietas, pavyzdžiui, užsikimimus, verpetus ir vandenpuolius, kad neduoti susikimšti arba išardyti atsitikime užsikimšimo. Kartais vartojama sprogstamoji medžiaga. Jeigu pakelėj randasi ežerėlių, tai upės žiotyse atraukia lanką iš medžių, surištu vienas su kitu. Suleidus į tokį lanką ir uždarius, laiveliai velka į kitą pusę ir tenai atiduoda upės srovei.

Šiame darbe darbininkų skaičius būnai visai mažas.

Tarp Lietuvių

Kokis laikas atgal būrys išvietintų lietuvių iš Valeros kempnių buvo pervesta gelžkelio kompanijoms ir perkel-

FGA mokyklų tinklas. Neseniai atėjo į baldų fabrikus ir miško apdirbimo įmones apie 600 jaunuolių, baigusieji FGA mokyklas. Miško technikumai išleido pirmąją laidą. Specialistai su viduriniu mokslu paskirti dirbti medžio apdirbimo įmonėse.

ta į rytinę Ontariją. Likusiems draugams jie rašinėja nusiskundimo laiškus.

Zinau gerai, kad tenai žemesnis uždarbis ir blogesnės gyvenimo sąlygos. Miškų baronai taip darydami pasielgė neteisingai. Tai jau ne pirmas kartas. Šių žmonių kontraktai dar nepasibaigę, už tai jie siunčiami į kitas apylinkes, perduodami kitoms kompanijoms ir blogesnius darbus.

Nesenai turėjome Lietuvių Literatūros Draugijos 15 kuopos susirinkimą. Pirmą ninku 1948 metams išrinktas J. Stenilius (vietoj senojo — A. Yvaškos), finansų sekretorium vienbalsiai išrinktas P. Kunčys, protokolų raštininku — F. Imbrasas (vietoj W. Džugausko).

Susirinkimas nutarė atsteigti kuopos knygyną, praveisti keletą finansinių kampanijų miško kempnėse vasaros metu. Išrinko draugijos vajuos komitetą, kad išrašyt senus lietuvius, dar nepriklausančius draugijai (ligišiol gautas tik vienas senas ir vienas išvietintas), supažindinti išvietintus su draugijos veikimu ir pačia draugija.

Mūsų draugijos budavotajai šią vasarą pasiliks mieste. Jie pasimojo pabudavoti dėl savęs puikų namą Port Arthure. Jie patys bosai, patys architektai, patys darbininkai. Tai A. Yvaška, P. Kunčys ir J. Stenilius.

Šios apylinkės seni ir nauji lietuviai, dirbant miškuose, draugijos ir kitais reikalais kreipkitės: 371. Foley St., Port Arthur, Ont.

Lietuvos TSR liaudies dainų šokių ansamblis, šoka tautinį šokį "Lenciūgėlį" laikos Maskvoje, kuri atsibuvo Lietuvių Literatūros Dekadės Maskvoje, kuri atsibuvo kiek laiko atgal.

Miško Pramonė 1948 Metais

P. ŠUMAITIS

Didelius nuostolius padarė Tarybų Lietuvos miškų ūkiui vokiškieji okupantai. Jie iškirto ir sudegino milžiniškus miškų masyvus, apiplėšė ir sugriovė baldų fabrikus ir lentpiuves.

Šiuo metu miško pramonės įmonės atstatytos, o dauguma jų pasiekė prieškarinio pajėgumo. Respublikoje dirba apie 30 lentpiuvių, pradėjo išleisti produkciją Klaipėdos faneros fabrikas, pilnu pajėgumu dirba Vilniaus, Šiaulių, Kauno ir kitų miestų baldų fabrikai.

Jau daug kas padaryta miško ūkiui atkurti. Pavasarį Lietuvoje bus pasodinta dešimtys tūkstančių spygliuočių medelių. Tik Vilniaus ir Kauno apskrityse, aktyviai padedant vietos gyventojams buvo pasodinta daugiau kaip 30 tūkstančių daigų.

Kartu su medelių sodinimu, ten, kur hitlerininkų bu-

vo iškirsti miškų masyvai, paruošiami plotai dėl gamtinio miško užsodinimo sėklomis.

Bendras miškų užsodinimo plotas šiemet respublikoje sudarys 15 tūkstančių hektarų. 40 hektarų plote užvedama nauji medelynai miško medelių daigams išauginti.

Šiemet pagrindinis dėmesys kreipiamas medžio apdirbimo pramonės įmonių išplėtimui.

Jau dabar Naujosios Vilnios miško kombinate baigiami rekonstruktyviniai darbai. Čia pastatomi nauji gateriai, atiduota eksploatacijon paruošiamasis ir poliravimo cechai, pastatyta nauja katilinė. Miško kombinato darbininkų kolektyvas pradėjo masinę daugelio butų išardomų namų gamybą.

Šie namai skiriami daugiausiai naujų statybų ir durpių gamybos įmonių darbininkams. Šiuos namus galima matyti apie naujai statomą Akmenėje cemento gamyklą, netoli Baltosios Vokės, Margių durpynuose ir kitur.

Atstatė aukštos kokybės ir patogių baldų gamybos buvusiają garbę baldų fabrikai. Faneruos rėšutu, Karelijos beržu ir raudonuoju medžiu, išpuoštus tautiniais ornamentais baldus išleidžia fabrikas "Vilnius".

Atgimsta ir senasis amatas garsių Europoje Jonavos meistrų. Jie pradėjo gamybą aukštai meniškų baldų naujai įsteigtiems Lietuvoje Pionierių Rūmams, Liaudies Kūrybos Namams ir teatrams.

Baldų "Liuks" gamybą pradėjo Kauno, Klaipėdos ir Šiaulių baldų meistras. Iki galo metų jie pagamins du kartus daugiau baldų, kaip praeitais metais.

Šiais metais atliekami dideli darbai Lietuvos miško įmonėse. Jos aprūpinamos naujais įrengimais, papildomos kvalifikuotais kadrais. Nekurios miško įmonės, kaip Ukmergėje, Panevėžyje ir Utenoje trumpiausiu laiku užbaigė pagrindinių gamybinių korpusų išplėtimą ir pradėjo gaminti detales vagonų ir auto statybai, išleido pirmąsias parketo partijas.

Svenčionių, Zarasų ir Marijampolės miško apdirbimo įmonėse paruošiama piauta miško medžiaga valstiečiams, naujiem gyvenamiems ir ūkio trobesiams.

Imamasi priemonių miško transportui ir įmonėms pagerinti. Šiais metais Nemuno, Neries, Šaltunos ir Jūrės upėmis nuplukdyta 110 tūkstančių kubinių metrų statybinio miško daugiau, kaip praeitais metais. Be to miško transportas vyksta laivais ir baržomis, geležinkeliu. Į stambias naujasias statybas praveisti papildomi siaurieji geležinkeliai, padarytos naujos autotrasos.

Greitai atgimstanti respublikos miškų pramonė reikalauja papildymo darbininkų kadru ir specialistų skaičiaus.

Šiam tikslui respublikoje sudarytas platus kursų ir

Lietuvis Barberis

Stag Barber Shop
Skubus ir Geras Patarnavimas
P. MOTIEJUNAS Savininkas
640 Main St., Winnipeg

LIETUVISKAS VIESBUTIS

Roosevelt Hotel

655 Main St., Winnipeg, Man.

Visokios Rūšies Alus, Skubus Patarnavimas, Taipgi Puikūs Kamarai Nakvynei Savininkas, Boleslovas Lukasevičius

APSIDRAUSKITE LIGOJ IR NELAIMEJ!

STOKITE I

Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugija

Kapitalas \$19,000.00

Turi 11 Kuopų Kanadoje

Pašalpos Išmokėta Virš \$55,000

Pašalpos Moka: \$3.25, \$6.50 ir \$10.00 į Savaitę

Pemirtinės Moka: \$20.00, \$120.00 ir \$160.00

Duoklės: 35 ct. iki \$1.10 į Mėnesį.

Dėl Informacijų Kreipkitės:

J. Kevėža, 11-A Delaware Ave., Toronto 4, Ont.

Lietuviška Valgykla

Union Coffee Shop

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Karbarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas

Telefonas: 46917

MONTREALO ŽINIOS

Susilaukė Sūnaus

Kovo 27 d., prieš Velykas, Kristina ir Leo Simonėliai susilaukė sūnus. Motina ir sūnus sveiki ir randasi namuose.

Smarkiai Nubaudė Už Loteriją

Carlo Parėssi gavo vieną mėnesį kalėjimo ir \$1,000 pabaudos arba šešius mėnesius kalėjimo už pardavinėjimą Italijos loterijos tikietų. Ta loterija esanti paramai italų komunistų partijos, todėl ir bausmė tokia sunki.

Airijos "Sweepstake" yra nelegalus Kanadoje, bet kas metais tūkstančiai tikietų parduodama ir laimėjimai viešai skelbiami per laikraščius, ir tų tikietų pardavinėtojų niekas nė nemato. Kur teisybė?

Pakeitė Teismo Sprendimą

Dr. Molleur buvo nuteistas pakarti už padarytą abortą, kurio pasekmė mirė 23 metų moteris. Doktorui padavus apeliaciją, mirties bausmė pakeista kalėjimu iki gy-

vos galvos.

Tokią didelę bausmę uždėjo šiam doktorui todėl, kad parodyti pavyzdį, jog valdžia draudžia daryti abortus.

Tėvas Nuteistas 10 Metų Kalėjimo

Herman Bernard, 43 metų, šešių vaikų tėvas, gavo dešimt metų kalėjimo. Teisme motina įrodė, kad jis turėjo lytinius santykius su savo 16 metų dukteria per pustrėčių metų.

Mirė Nuo Sumušimo

Balandžio 12 d. 5 val. ryto La Bohem kavinėje ant Guy St. provincialės policijos seržantas P. Dubuc apmušė J. Benoit už tai, kad Benoit jam pakišo koją ir jis pargriuvo. Būk tai policininkas ašes skirti, kai Benoit susipešė su kitu vyru.

Primuštasis buvo nuvežtas į ligoninę ir mirė. Doktorai pripažino, kad mirė nuo primušimo. Sako, kad Benoit turėjo širdies ligą ir mirė savo mirčia. Policininkas yra suspenduotas.

Sugriuvo Namas

Balandžio 10 d. po piet sugriuvo dviejų aukštų namas ant Papineau St. Tame name gyveno 18 žmonių ir visi spėjo išsigelbėti. Namas įkainuotas \$25,000.

Gaisrai Padaro Daug Nuostolių

Užėjo gaisrų epidemija.

Nėra tos savaitės, kad nuostoliai nuo gaisrų nesiektų kelių dešimčių tūkstančių dolerių. Pastaruojų laiku pradėjo degti daugelis fabrikų ir visados pabaigoj savaitės arba sekmadienį. Užpėreitos savaitės pabaigoj sudegė J. Mann sandelis, prie uosto ir nuostolių padarė \$75,000. Balandžio 11 sudegė "Atlas" konstrukcijos fabrikas, kur buvo gaminami vamzdžiai vandentiekiiui. Buvo manoma, kad šis gaisras pakenkė Montrealo kanalizacijai, nes dirbtuvė stovi prie vandentiekio Verdune ir pro ją eina didieji vamzdžiai, kurie pumpuoja vandenį į miestą. Bet vanduo liko nekliudytas, tik visa dirbtuvė sudegė ir nuostolių padaryta apie \$50,000.

Tai tik šios savaitės raportas. Keletą savaitių atgal, viena po kitai, kelios dirbtuvės sudegė.

Reporteris

KĄ KITI RASO

(Atkelta nuo 5 pusl.) dien vykdė Roosevelt programą, kovoja už jo principus — Henry A. Wallace. Dėl to Trumano administracija ir komercinė spauda jį taip atakuoja, šmeižia, puola.

Minint šią trejų metų sukaktį nuo Roosevelt mirties, Amerikos žmonės privalo juo labiau apsievienyti — apsievienyti aplink trečią partiją — ir kovoti už Roosevelt principus, už jo programą.

Rooseveltas visuomet turėjo pasitikėjimą liaudimi, žmonių masėmis.

Dėl to jos, pagerbdamos mirusįjį prezidentą, privalo juo drąsiau ir vieningiau veikti, kad lapkričio 2 dieną galėtų atkurti visa tai, ką dabartinė administracija sugriovė. — Laivė.

RAGINA VIENYTI SU JUNGTIŅEM VALSTIJOM

OTTAWA. — Kalbėdamas parlamente, Ph. Picard, liberalas iš Kvebeko provincijos, siūlė Kanadai susijungti su Jungtinėmis Valstijomis komerciniai.

Tik pilnai komerciniai susijungus su Jungtinėmis Valstijomis, sako jis, Kanada galės išrišti savo problemas.

SULAIKO TURTO KONFISKACIJA

BERLYNAS. — Maršalas Sokolovskis išleido parėdymą, pagal kurį turi sustoti turto konfiskacija tarybinėj zonoj.

Jis pastebėjo, kad konfiskacija ant tiek nuėjus, kad 8 nuosimčiai biznio perimta į žmonių rankas ir tokiu būdu palaužtas monopolijų nugaraulis.

Aštuoni nuosimčiai biznio, sako jis, atstovauja 40 nuosimčių vokiečių industrijos tarybinėj zonoj.

Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos

20 METŲ

Sukaktuvių Balius

Įvyks

Šeštadienį, Gegužės (May) 1 d.

7 Val. Vakare

CARPENTERS HALL. — 3560 ST. LAWRENCE (Arti Prince Arthur)

PROGRAMA:

- 1) Vilijos Choras — vadovybėj C. Sabastanovich; 2) Merginų Sekstetas; 3) Solo — B. Žemaitis; 4) Accordion Solo — E. Griganavičiūtė; 5) Solo — Taruškaitė; 6) Armonikėlių Duetas; 7) Duetas — J. Juraitytė ir B. Žemaitis. Akompanuos Rose Sabastanovich.

ŠOKIAI — Prie V. Kmieliausko Orkestro

Visi Kviečiami Dalyvauti

Rengėjai

Tel. LA. 4441
Dr. H. Rosenfeld'as
Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 v. p. p.,
7—8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

Tel: Ofiso CH. 5020 Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v.
Namų — AM 9324 Ir sulig susitarimo

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVIS GYDYTOJAS
Buves Kanados Karo Laivyno Chirurgas
2540 SHERBROOKE EAST — MONTREAL, QUE.
(Ant Frontenac Kampo)

Tel.: BELairs 2200. Valandos: 4—5 po piet., 7—9 vak.
Ir sulig susitarimo, išskiriant šeštadienius ir sekmadienius.

Daktaras Rabinovičius

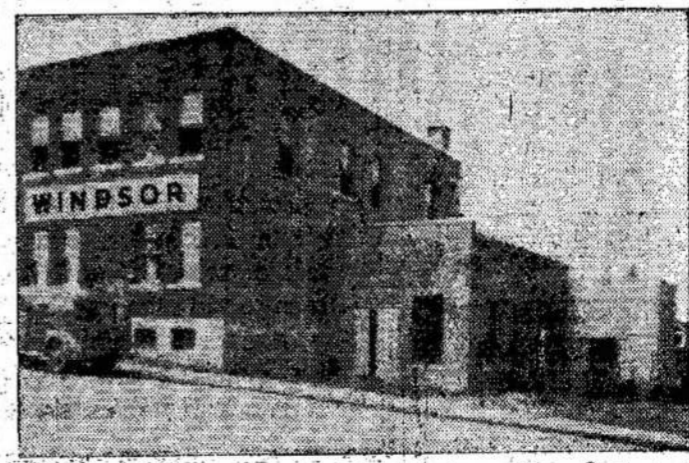
Chirurgas Specialistas
Durtu savo ligoninė, egzaminuoju ir gydau įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir peršvietimus (X — Rays).
Vystauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kalna.
4351 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugel Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių Ligų ir Akuterijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7625 MONTREAL
Valandos Nuo 3:30 9 Val. Po Pietų

Res.: WE. 3011 Bus.: EL. 2266
Eddy Adomaicio Garažas
WEST END AUTO BODY
Sudaužytų Automobilių Taisymas
Yra Mūsų Specialybė
Atliekam Visokius Taisymo Darbus
5812 UPPER LACHINE ROAD — MONTREAL

WINDSOR Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TREMORÉ 6679

VERDUN, QUE.

Tikėsit,

(Atkelti

po peticije Minister tėsi nekai vo atitais

Kitas at rakteringe Civilių 7 siuntė pa kad būtų p garantuoj

civiles tei lamento n agitavo ta kurie išsik zacijos, ku Daugiausi

socialkred nės Kanad Jis išvadir rėmėjus " nais", "iš kiais vardi

Dabar p ra tie "kv ji", "išdav baises", si nadiėiams tymais.

I Civilit centralin i kanti visu A. T. I Dean of A versiteto; pold Infek bendradari

Barker Fa Pherson iš teto; A. Y. Kanados p

I Teisių jeina J. E. Daily St. George M and Mail Sandwell, redaktoriu

Veltu KA Neg

Galima Recess legs, bas and dr Oil Burne

Main Heatir 1059 Blvd., 1

Tel. PL. 9

J. M. Kalb Atlieku v navimus, testament mor 20 St. Jan MONI

Atvira LIETUV Vieniutele t Akmeninio Motėru Dė nuo 2 P. 3983 Tel

Tikėsit, Ar Ne!

(Atkelta nuo 4 pusl.)

po peticija.

Ministeris veikiausiai jau tēsi nekaip, bet pėrvėlu buvo atitaisyti savo prestyžą.

Kitas atsitikimas dar charakteringesis.

Civilių Teisių Sąjunga pasiuntė parlamentui peticiją, kad būtų priimtas įstatymas, garantuojantis kanadiečių civilės teises. Nekurie parlamento nariai smarkiai užagitavo tą sumanymą. Kai kurie išsikoliojo ant organizacijos, kuri tą bilių pasiūlė. Daugiausiai užsipulė vienas socialkreditorius iš vakarinės Kanados, ponas Hansell. Jis išvadino visus to biliaus rėmėjus "kvailliais", "raudonais", "išdavikais" ir kitokiais vardais.

Dabar pažiūrėkime, kas yra tie "kvailliai", "raudonieji", "išdavikai" ir kiti "pabaisos", siūlą užtikrinti kanadiečiams civilės teises įstatymais.

Į Civilių Teisių Sąjungos centralinį komitetą įeina septyni visuomenininkai:

A. T. Delury, Ameritus Dean of Arts iš Toronto universiteto; profesorius Leopold Infeld, Dr. Einsteino bendradarbis; profesoriai Barker Fairley ir C. B. MacPherson iš Toronto universiteto; A. Y. Jackson, garsusis Kanados piešėjas.

Į Teisių Biliaus Komitetą įeina J. E. Atkinson, Toronto Daily Star prezidentas; George McGullagh, Globe and Mail leidėjas; B. K. Sandwell, Saturday Night redaktorius; Jack Cooke, Li-

berty žurnalo leidėjas; John McConnell, Montrealo Standard leidėjas; Sir Ernest MacMillan, garsusis chorvedys; Rev. Peter Bryce, pagarsėjęs kunigas; Dr. John Coburn; Oakley Dalgleish, Globe and Mail redaktorius.

Būtų galima tęsti sąrašą, bet ir taip jau aišku. Tik keli vardai, kuriuos čia suminėjau, aiškiai pasako, kokie asmenys siūlo tą teisių bilių. Ir štai, raudonbaubis rė-

kia, kad jie "kvailliai", ir "raudoni išdavikai".

Štai prie ko daėjo daugelis "demokratijos" gynėjų. Jie taip žemai nupuolė, kad nesigėdyja niekinti net tokius žmones, kurių nosei nušluostyti jie neverti.

Padoriam žmogui šiandien lieka arba atsitraukti nuo tokių "demokratijos" gynėjų, arba leisti įtraukti į pažeminimą ir save.

TRIESTAS. — Apie 100,000 žmonių demonstravo reikalaudami leidimo vietos gyventojams nusibalsuoti kur Triestas turi dėtis.

400 Reikalauja Tirti Nacių Bylą

WASHINGTON. — 400 asmenų pasirašė ant peticijos, kurioje reikalauja tyrinėti Amerikos teismą Vokietijoje, kuris nebaudžia nacių industrialistų, kurie taip jau kalti už karo kriminalystes ir agresijas kaip ir nacių valdonai.

Howard Ambruster rūsčiai smerkė per lengvai ėmimą visų nacių karo kriminalistų, bet, jis sako, lengviausia praleidžiami industrialistai, ginklų ir amunicijos trusto nariai.

E. Griganavičiūtė, piano-accordion solistė, kuri dalyvavo Montrealo Lietuvių Sūnų ir Dukterų Pašalpinės Draugijos 20 metų sukaktuvių paminėjimo rengime gegužio 1 d., 3560 St. Lawrence St. (Carpenters Hall).

Veltui Plumbing KATALOGAS

Negilių Šulinių Pompos

Galima tuojau gauti: Recess baths, baths on legs, basins, closets, sink and drainboards, etc. Oil Burners, visokių rūšių.

Main Plumbig and Heating Supply Co., 1059 St. Lawrence Blvd., Montreal, Que.

Tel. PL. 9659 Gyv. DO. 5947 Advokatas

J. M. Rosenfeldas

Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teismų patarnavimus, darau palikimo testamentus, įgaliojimus, morgičius ir kt.
20 St. James St E. Kamb 36 MONTREAL, QUE.

Atvira Diena ir Naktį LIETUVIŠKA PIRTIS
Vienintelė tos rūšies Montrealo Akmeninio Apšildymo Sistema
Motėry Dienos: Antradieniais nuo 2 P. M. iki 12 P. M.
3863 COLONIAL Ave.
Tel. PL. 0094

Bus.: YO. 8531 Res.: YO. 5438

VERDUN PLUMBING CO.

Plumbing — Heating — General Work
Šaltkalvystė, Suvirinimas gesu, metaliniu cementu ir kiti darbai sulig susitarimo

633 Burnside St. Montreal, Que.

Savininkas P. Gurklis

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS

Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir Kt.

Savininkas: J. ADOMONIS

724 MARIN AVE, MONTREAL
(Netoli St. James ir Atwater kampo)

Tel.: WL 1331; Vakaraš ir Sekmadieniais YO. 8028

Tel.: PL. 1871 Room 405, 132 James St. W. Montreal 1, Que.

Albertas J. Norkeliūnas

(General Insurance)

Duodu teisingą ir geriausį patarnavimą visose apdraudose šakose. Pildau valdiškas blankas, affidevitus ir tt. Valandos: trešiad. ir penkt. tarp 9.30 — 12.30 A.M.; antrad. ir ketvirtad. tarp 1.30 — 4.00 P.M.

Jeį Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Šaukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius
Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W. Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

Otto Ramanauškas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

Parduodam Namus

PAPUPINAM UGNIES, VAGYSTES, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t. t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNIUOTUS TAVERNUS, GROSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus, Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S RENTING SERVICE REG'D

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YOrk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRenmore 1678

Mr. R. Bennett, Manager.

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.

Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieseas (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius. Palmame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų:

Savininkai:

J. Matulėtis, G. Kriaučiūnas ir A. Majauskas
Tel. TR. 1135 — Telefoną Atsako Ketvirtadienį
2830 ALLARD ST., Wille Emard, MONTREAL

L. SOLOVJEVAS

Vertė PR. ŠEMEIKA

RAMYBĖS DRUMSTĖJAS

(Tęsinys)

Pasiūrėje akimirksniu viskas nutilo, paskui pasikėlė sabrūdis: raupuotasis paralyžuotas tarnas pirmas puolė prie išėjimo, bet tarp durų įstrigo su savo neštuvais ir užstojo kelią kitiems — šlubiams, akliems ir paliegliai, kurie rėkdami ir staugdami susigrūdė užpakalyje į krūvą, o kai Chodža Nasredinas įvertė į pasiūrę trečią sienos lustą, galingu spaudimu jie išnešė raupuotąjį kartu su durų staktomis ir, pamiršę savo luošybes, pasileido kur pakliuvo.

Minia rėkavo, švilpė, juokėsi ir kvatojo; ir perrėkdamas bendrą triukšmą, skambėjo skardus Chodžos Nasredino balsas:

— Tad matote, mahometonai, aš buvau teisus sakymas, kad juos visus galima išgydyti vienu žodžiu!

Ir vėl, kaip anąkart aikštėje, minioje augo, skambėjo ir persidavė:

— Chodža Nasredinas! Jis čia, mūsų Chodža Nasredinas!

Mulos, keiksmų ir pašaipų lydimi, metė savo padėklus ir persigandę pabėgo iš minios. Chodža Nasredinas šiuo metu buvo jau toli.

Jis nepastebėjo, kad paskui jį slapstydamsis už namų kampų ir pakelės medžių, sekė šlubas šykštuolis Džafaras. Mažai apgyventame, tuščiame skersgatvyje Chodža Nasredinas priėjo prie tvoros ir, pasispyręs rankomis, tyliai kostelėjo. Tuojau pasigirdo lengvi žingsniai, atsiliespė moteriškas balsas.

— Tai tu, mano mielas? Pasislėpęs už medžio, šykštuolis lengvai pažino gražiosios Giuldžanos balsą. Paskui jis išgirdo snabzdėjimą, prilaikomą juoką ir bučkių garsus.

— Tu atėmei ją iš manęs, kad pats pasinaudotum, — piktai snibzdėjo šykštuolis, pašėlusio pavydo apimtas.

Trečias Skyrius

Didžiajam vizirui Bachtijarui emiras įsakė sušaukti divaną — valstybės tarybą. Divanas susirinko rūmų sode.

Už emiro nugaros įprasta tvarka pusračiu išsirikavo dvaro poetai ir tyliai kosėjo, valydamis gerklės. Pats gambiausias iš jų, turįs "poetų karaliaus" vardą, minityje kartojo rytą sudėtas eiles, ruošdamasis padėklamuoti jas emiro akivaizdoje, lyg antgamtinio įkvėpimo polėky.

Musių vaikytojas ir emiro pypkininkas užėmė atitinkamas vietas:

— Kas Bucharos valdo-

vas? — pradėjo emiras tyliu balsu, nuo kurio visi sudrebėjo. — Kas Bucharos valdovas, mes jūsų klausiamo: mes ar jis — tas prakeiktas piktžodžiautojas Chodža Nasredinas?!

Akimirksniui jis neteko kvapo; suvaldęs savo įtūžimą, jis rūščiai baigė:

— Emiras jūsų klauso! Kalbėkite!

Virš jo galvos siūbavo ašutinės vėduoklės; apimta baimės palyda tylėjo; viziriai nežymiai baksėjo vienas kitą alkūnėmis.

— Jis sukirsino visą valstybę, — vėl pradėjo emiras.

— Jis jau tris kartus spėjo sudrumsti mūsų sostinės ramybę! Jis atvirai ragina žmones sukilti ir maištauti! Kaip reikia pasielgti su tokiu nusikaltėliu, mes jūsų klausiamo?

Viziriai, didikai ir išminčiai vienu balsu atsiliespė:

— Jis neginčijamai užsitarinau pačios žiauriausios bausmės, o visatos centrė ir pasaulio prieglobtie!

— Kodėlgi iki šio laiko jis vis dar gyvas? — paklausė emiras. — Ką tu man atsakysi, Bachtijarai?

Bachtijaras, sudėjęs ant pilvo rankas, iki žemės nusilenkė emirui.

— Teapsaugo Alachas didij emirą nuo vargų ir nelaimių! — pradėjo jis. — Emiras žino niekingo vergo prisirišimą ir jo nuopelnus.

Prieš paskiriant mane didžiuoju viziriu, valstybės išdas visada būdavo tuščias. Bet aš įvedžiau daugybę rinkliavų, nustaciau kyšius už paskyrimą į tarnybą, apkroviau mokesčiais viską, ką tik buvo galima apkrauti, ir dabar gyventojai negali net nusiečiaudėti, nesumokėdami už tai išdui. Be to, per pusę sumažinau algas visiems mūsų žemesniem tarnautojam, kareiviams ir sargybiniam, o jų maitinimu pavadžiau rūpintis Bucharos gyventojam, ir tuo sutaučiau emiro išdui, o viešpatie, nemaž...

— Kur jos, tos sutaupos? — pertraukė emiras. — Tu geriau pasakyk, kaip sugauti Chodžą Nasrediną!

— O viešpatie! — atsakė Bachtijaras. — Į didžiojo vizirio pareigas nusikaltėlių gaudymas neįeina. Tokie reikalai mūsų valstybėje pavesti garbingajam Arslanbekui, rūmų sargybos ir kariuomenės viršininkui.

— Kalbėk! — įsakė emiras Arslanbekui.

Arslanbekas atsistojo, gliaiai atsiduso, jo juoda barzda sūvirpėjo ant pilvo.

— Teapsaugo Alachas mūsų saulę panašų emirą nuo vargų ir nelaimių, nūd sielvartų ir ligų! Emiras žino-

mano nuopelnus. Kai Chivino chanas užpuolė Bucharą, tai emiras, visatos centras ir Alacho šešėlis žemėje, teikėsi pavesti man Bucharos kariuomenės vadovavimą. Ir aš taip sutvarkiau, kad mes be kraujo praliejimo triuškinamai atmušėme priešą, ir visas reikalas baigėsi mūsų naudai. Be to, aš priveisiau Bucharoje daug tūkstančių šnipų...

— Nutilk, pagyrų puodė! — suriko emiras. — Kodėlgi tavo šnipai iki šiol dar nesugavo Chodžos Nasredino?

Arslanbekas sumišęs ilgai tylėjo, pagaliau prisipažino:

— O viešpatie, aš vartoju visokias priemones, mano protas bejėgis prieš šį piktadarį ir šventybių niekintoją. Aš manau, viešpatie, kad tenka klausyti išminčių patarimo.

— Prisiekiame mūsų pranokėjams, jus visus reikėtų pakarti ant miesto sienų! — užsidegė emiras ir susierzinęs vozė per ausį savo pypkininkui, kuris kaip tik šiuo momentu pasimaišė ties jo karališka-ranka. — Kalbėk!

— Įsakė jis pačiam seniausiaim išminčiui, išgarsėjusiam savo barzda, Kūria, lyg diržu, jis galėjo dukart apsijuosti.

Išminčius atsistojo ir, sukalbėjęs maldą, paglostė savo garsiąją barzdą.

— Tepailgina Alachas be galo spindinčias viešpaties dienas žmonių džiaugsmui ir gerovei! — pradėjo jis. — Kadangi anksčiau minėtas piktadarys ir maištininkas Chodža Nasredinas vis dėlto yra žmogus, tai galima padaryti išvada, kad jo kūnas sudėtas taip pat, kaip ir kitų žmonių, tai yra, susideda iš dviejų šimtų keturiasdešimt kaulų ir trijų šimtų šešiasdešimt gyslų, valdančių plaučius, kepenis, širdį, blužnį ir tulžį. Remdamasis išmintingiausioju Avicena, dievobaimingiausiu Muchamedu-al-Rasuliu, graikų gydytoju Hipokratu, o taip pat Averosu iš Kordobos, kurio mąstymo vaisiais maitinamės iki šių dienų, pasakysiu ir išdrįsiu patvirtinti, kad Alachas, sutverdamas Adomą, jį sukūrė iš keturių stichijų — vandens, žemės, ugnies ir oro, ir padarė taip, kad geltonoji tulžis būtų ugnies prigimties, juodoji tulžis — žemės prigimties, sėlės — vandens prigimties ir, pagaliau, kraujas — oro prigimties. Ir jeigu atimsi žmogui kurį nors vieną iš šių jamė esančių skysčių, tai tas žmogus neišvengiamai mirs; iš to išeidamas, aš ir manau, o šviesiausias viešpatie, kad minėtam piktžodžiautojui ir maištininkui Chodžai Nasre-

dinui reikia atimti kraują, o tas pasiekiamas atskiriant galvą nuo liemens. Štai mano patarimas, o šviesiausias valdove ir pasaulio prieglobtie!

Emiras visa tai atidžiai išklausė ir, nieko neatsakęs, vos pastebimu antakių judesiu davė ženklą antrajam išminčiui, kuris, nors ir nusileido pirmajam savo barzdos ilgumu, bet už tat nesulyginamai jį pranešė dalmos didumu ir puošnumu. Jos be saiko didelis svoris per ilgus metus iškreipė ir sukrevino jo kaklą ir dėl to jis tapo panašus į žmogų, kuris amžinai žiūri pro siaurą plyšėlį iš apačios į viršų. Nusilenkęs emirui jis tarė:

— O, didysis valdove, savo spindėjimų primenaš saulę! Aš negaliu sutikti tokiu būdu išsivaduoti iš Chodžos Nasredino, nes yra žinoma, kad ne tik kraujas yra būtinais reikalingas žmogaus gyvybei, bet ir oras, ir, jeigu užspausti žmogui gerklę virve ir tuo pačiu užkirsti orui įėjimą į plaučius, tai žmogus neišvengiamai numirs ir nebegalės po to atgyti...

— Taip! — tarė emiras tyliu balsu. — Jūs visiškai teisūs, o išmintingiausias iš išmintingųjų, ir jūsų patarimai, be abejonės, mum brangūs! Ir kaipgi iš tikrųjų mes išsivadotume iš Chodžos Nasredino, jeigu jūs neduotumėte mums tokių brangių patarimų!

Jis sustojo, negalėdamas suvaldyti jį apėmusio pykčio ir įniršimo; jo skruostai drebėjo, šnervės išsispūtė, akys žaibavo. Tačiau saldžialežuviai dvariškiai, filosofai ir poetai, kurie, pusračiu išsirikiaję, stovėjo už emiro nugaros, nematė rūstaus savo viešpaties veido ir todėl jo išminčiams pasakytuose žodžiuose nepastebėjo nei pykčio, nei pašaipos ir, priėmę šiuos žodžius už gryną pini-gą, nusprendė, kad išminčiai iš tikrųjų nusipelnė emirui, bus jam artimi ir naudosis jo malonėmis, todėl, norint ateityje turėti iš to naudos, reikia nedelsiant įsigyti jų prielankumą.

— O išmintingiausiasieji, o žemčiūgai, puošią mūsų šviesiojo valdovo karūną, o išminčiai, savo išmintimi pralenkę pačią išmintį ir visų išmintingiausiųjų išmintimi išmintingi!

Taip jie liaupsino, stengdamiesi viens kitą pralenkti įmantrumu ir uolumu, nepastebėdami, kad emiras, drebėdamas iš įtūžimo, atsigręžęs žiūri į juos. Aplinkui įsiviespatavo bloga žadanti tyla.

— O žinijos švyturiai, o proto indai! — tęsė jie, savi-maršoj užmerkę akis, virpė-

dami saldžiam vergiškume.

Bet staiga poetų karalius astebėjo emiro žvilgsni ir iš karto lyg prarijo savo pataikaujantį liežuvį ir pasitraukė atbulas, o paskui jį nutilo visi likusieji ir ėmė drebėti, supratę savo klaidą, kurią jie padarė dėl per didelio noro liapsinti.

— O dykūnai, o sukčiai! — suriko pasipiktinęs emiras. — Tarytum mes patys nežinotume, kad nukirtus žmogui galvą arba pasmaugus jį virve, jis daugiau nebeatsikels! Bet tam reikia žmogų pirma sugauti. O jūs dykūnai, tinginiai, sukčiai ir kvailiai, nei žodžio nepasakėte apie tai, kaip jį sugauti! Visiems čia dalyvaujantiems viziriams, didikams, išminčiams ir poetams mes nemo-kame algų, kol Chodža Nasredinas nebus sugautas. Ir tam, kas jį sugaus, įsakome paskirti trijų tūkstančių tangų dovaną. Ir dar išpėjame, kad, įsitikinę jūsų tingumu, būkaprotiškumu ir apsilaidimu, mes išrašėme sau iš Bagdado tarnybon naują išminčių, vardu Huseinas Huslija, kuris iki šiol tarnavo mūsų draugui Bagdado kalifui. Išminčius jau yra kely, greitai atvyks, ir tada vargas jums, o guolių maigytojai, valgio rijikai ir savo kiaurų kišenių kimšėjai! — tęsė jis, vis labiau ir labiau karščiudamasis. — Lauk juos! suriko jis sargybiniam. — Lauk juos visus iš čionai! Į sprandą jiems!

Sargybiniai puolė prie sustingusių dvariškių, čiupo juos be jokios atrankos ir pagarbos, tempė prie durų ir mėtė iš ten žemyn pro laptų kraštą; o ten juos pačiupo kiti sargybiniai ir palydėjo smūgiais į sprandą, antausiais, dūriais ir spyriais. Dvariškiai bėgo, aplenkdami vienas kitą; žilasis išminčius pargriuvo, įsipainiojęs į savo barzdą, o ant žiljoju suklypęs, sugriuvo ir antras išminčius. Jis puolė galva tiesiog į dygliuotų rožių krūmą ir, nuo kritimo ap-svaigęs, ilgai ten gulėjo su savo perkreiptu kaklu, tarytum žiūrėdamas iš apačios į viršų pro siaurą plyšėlį.

Kėtvirtas Skyrius

Emiras buvo niūrus ir rūstus iki pat vakaro. Praėjo naktis, o rytą baimės apimti dvariškiai apt jo veido vėl pamatė tamsų rūstybės antspaudą.

Dvariškiai tarp savęs snibzdėjosi:

— Tas prakeiktas Chodža Nasredinas, tas nuodėmės sūnus! Kiek nemalonumų mes patiriam dėl jo!

Ir visi su viltimi pažvelgė į Arslanbeką.

(Būs daugiau)

MANILA. — Filipinų prezidentas Manuel Roxas sukniubo bekalbėdamas prieš komunistus ir greit numirė.

Redak...
Daug gr...
tijos pa...
spauda...
teko ma...
bent dal...
rikos lie...
vykdom...
tebesan...
Daugelis...
no, kad...
ar mate...
gelbsti t...
poj, ve...
proliams...
viamis...
perdaug...
aukoja...
Raudona...
mas, k...
kukli, m...
daujanči...
palengvi...
naštą...
liams. E...
yra? Ar...
sos-auko...
sokių vi...
kišenes...
propagu...
jū, jų v...
jusiamie...
telpas l...
daugelio...
atplauki...
čiau ret...
nos švie...
jo autori...
pat užag

M. V...
A...
371 I...
Ofiso...
Reziđe

*****

BULO

MAI...
17...
14...

Ma

520 QUE

*****

*****

Laiškas iš Vokietijos

Redakcijos prierašas: — Daug gražių laiškų iš Vokietijos pacituoją smetonacijų spauda, tačiau iki šiol dar neteko matyti nė vieno, kuris bent dalinai pasakotų Amerikos lietuviams apie tenai vykdomas buvusių ir dabar tebesančių "ponų" darbus. Daugelis iš mūsų gal pamano, kad tos aukos (piniginės ar materialės) tikrai pagelbsti tenai, Vakarų Europoje, vargstantiems mūsų broliams ir seserims lietuviams. Ne vienas, pats ne perdaugiausiai turėdamas, aukoja ir remia Lietuvos Raudonąjį Kryžių, manydamas, kad jo auka, kad ir kukli, nušluostys tenai badaujančių vaikų ašaras, palengvins sunkią gyvenimo naštą paliegiams, seneliams. Bet ar taip ištikrųjų yra? Ar nesuplaukia tos visos aukos į tenai stovinčių visokių viršininkų, smetonacijų kišenes, palikdamos visaip propaguojamą eilinį toli nuo jų, jų vyliojančiai suspindėjusiame šešelyje? Žemiau telpas laiškas yra vienas iš daugelio laiškų, kurie dažnai atplaukia į mūsų žemyną, tačiau retai kada pasiekia dienos šviesą. Kas svarbiausia, jo autorium yra žmogus taip pat užagituotas "raudonuoju

teroru", nepažįstantis kitokios politikos, išskyrus bažnyčios ir klerikalų, tačiau vis dėl to neslepantis ir matantis smetonacijų brutališką žmogaus teisių paniekimą. Laiškas prasideda šiais žodžiais:

Hannover, 1948-3-14

Brangus sūneli!

Duodu Tau žinoti, kad po ilgo laukimo sulaukiau Tavo pasiūsto siuntinio, už kurį neapsakomai dėkoju. Su džiaugsmo ašaromis akyse rašau Tau šitą padėkos laišku. Koks aš esu laimingas Tave vieną turėdamas, kuris manimi taip rūpinasi ir padedi Man tikrai sunku be Tavo pagalbos, nes neturiu nei vieno kas mane suramintų ir įneštų vilties į mano vienišą gyvenimą. Kaip pats žinai, mano sveikatėlė irgi ne labai kokia. Neseniai per savo brolių iš Jurbarko sužinojau, kad visi mūsų šeimos nariai tebegyvena ten pat, kur ir anksčiau buvo, Lietuvoje. Brolis rašo, kad grįščiau Lietuvon, tačiau aš bijau grįžti pas tuos komunistus, nes pas mus stovykloje žmonės daug baidų dalykų apie jų siautėjimą Lietuvoje pripasakoja. Be to, turiu viltį, kad Tu mane greitai pas save pasiimsi ir tuomi nuo visų vargų ir rūpesčių išvaduosi.

Jeigu ateityje dar manai ką nors pasiūsti, tai žiūrėk, nesidaryk sau per daug didelių išlaidų. Aš žinau, kad ir Tavo kiekvienas centas yra sunkiai uždirbamas. Tu žinai, kad aš anksčiau jau

mažai valgydavau, o dabar, kai mūsų šeimyninis gyvenimas taip suardytas, tai man niekas nemiela ir beveik užtenka to, ką gaunu stovykloje. Prašyčiau tik, jeigu gali, kad atsiųstum kokių nors Tau nereikalingų drabužių, nes čia su rūbais didžiausia bėda.

Nesenai mūsų stovyklą pasiekė didžiulis rūbų siuntinys iš Amerikos, bet tik retas kuris turėjo laimės iš jo ką nors gauti. Sutirpo jis čia esančio Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Komiteto rankose. Pav., to komiteto pirmininkas ponas Griškėnas su savo žmona turi po keletą dešėtų geriausių palitų ir kostiumų, o jo visi kiti giminės bei pažįstamieji taip pat ne per toliausia nuo to atsilikę. Tačiau ką čia vargšas žmogus bepadarysi. Kas daug turi, tam ir Dievas dar padeda. Aš buvau nuėjęs net keletą kartų prašyti, kad primestų kokią skudurą, bet kur tu žmogau, visai su tavim ir į kalbas įsileisti nenori. Kiek patiko, tiek sau prisiplėšė, o kas liko, savo draugams "ponams" išdalino, kitiems gi rūščiai pasakė, kad neneštų purvo į jo kambarį, nes daugiau nieko nebeliko. Gi po to dar visą savaitę visoki ponukai ir ponitės uždusę skriejo lauk iš pono Griškėno kambario su įvairiausio didumo ryšuliais po pažastim. Ir tuoj, netrukus, juodoje biržoje atsirado palitų, kostiumų ir visokių kitų amerikoniškų prekių pagal didžiausią pasirinkimą suplyšusiam piliečiui (jeigu jo kišenė leido) įsigyti kokią nors Amerikos lietuvių "dovaną".

Tad dar kartą širdingai dėkoju Tau už gautą siuntinį ir linkėdamas nuo Aukščiausiojo kuo geriausios sveikatos palieku,

Tave mylintis tėvas.

J. LUNSKY

AKTŲ SPECIALISTAS
Išgaminuoja akis, ištrina akis nervus, nuo kurių patiria nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.

470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

PRINCESS FASHION FURS

Designers and Creators of fine FUR GARMENTS
Restyling and Repairs
Workmanship Guaranteed
MODERN
COLD STORAGE
PLANT ON THE PREMISES
506 Queen W. 750 Yonge
AD. 8884 RA. 8971

Pirmajam Staklių Fabrike

M. JEVINAS

Sostinės Naujosios Vilnios rajono pastatų tarpe išsiskiria pirmojo staklių gamybos fabriko Lietuvoje — "Zalgirio" korpusai.

Anksčiau, vieno korpuso vietoje, stovėjo senas medis pastatas, kuriame buvo patalpintos vokiečio Mozerio mechaninės dirbtuvės. Visi dirbtuvių įrengimai susidėjo iš penkių senų "senolių" staklių ir dviejų kalvių priekalų.

Naujas fabrikas kuriamas pagal stalininį penkmečio planą, įrengiamas pagal pastatytą dabartinio tarybinio mokslo žodį.

Šviesiuose, erdviuose korpusuose stovi dabar daugybė metalo apdirbimo staklių, sudėtingiausių įrengimų, atsiųstų iš brolišųjų respublikų. Fabriko kolektyvas atliko įrengimų pastatymą ir montavimą, išdirbo technologiją ir techninę dokumentaciją, pagamino reikalingus įrankius.

Mechaniniame ceche, kur stovi sudėtingiausios frezavimo, šlifavimo ir tekimo staklės, technologinis procesas sutvarkytas sroviniu metodu.

Greta mechaninio cecho iškilęs didelis pastatas, kuriame tilptų keletas amatininkiškų vokiečio Mozerio dirbtuvių. Tai "Zalgirio" liejimo cechas. Jame daug šviesos ir oro, daug mechanizmų, kurie ne tik palengvina, bet kartu pilnai pakeičia rankų darbą. Kokios nedarnos ir apgailėtinos atrodo vokiečio — kolonizatoriaus dirbtuvės, palyginus su šiuo cechu!

Ceche liejimo darbai pa-

reikalavo didelio kiekio formavimo žemės.

Anksčiau visoms Lietuvos liejykloms šią žemę įveždavo iš Saksonijos. Į pagalbą atėjo Lietuvos geologai. Jie netoli fabriko rado puikios formavimo žemės. Jos sumalimui pastatyti galingi įrengimai — maišytojas, transporteris ir bunkeris — visas mechanizmų kompleksas, užtikrinantis kruopštų formavimo žemės paruošimą, nuo kurios priklauso liejinių kokybė.

Kartu su tuo, fabriko kolektyvas, vadovaujant igudusiam gamybininkui demobilizuotam Tarybinės Armijos majorui Češevičiui, per trumpą laiką pagamino smulkesnes dalis staklėms, įrengė laboratoriją medžiagoms ir formavimo žemei ištirti.

Naujų, 1948 metų, išvakarėse, fabrikas, truputį anksčiau laiko, stoji rikiuotėn ir pradėjo gaminti pirmą dandomąją partiją gręžiamųjų staklių. Darbo eigoje buvo pagerinta technologija, ir kiti metodai.

Kilnojamųjų vertikalinių staklių, gaminamų "Zalgirio" fabrike, išbandymas davė gerus rezultatus. "Zalgirio" fabrikas pradėjo serijinę šių staklių gamybą.

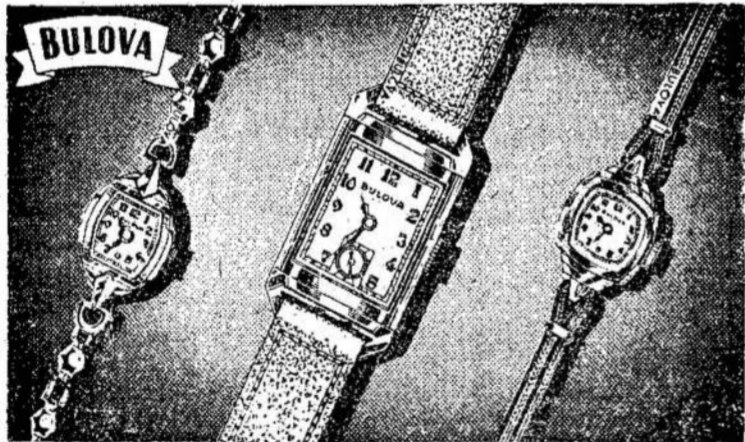
Staklių gamyboje dirba buvusieji mokiniai, praėjusieji fabrike, įrengimo procese, tikrą techninę mokyklą. Daugelis jų tapo meisteriais ir brigadieriais ir patys jau apmokę po 5-6 gamybos naujokus.

Vilnius, 1948 m. kovo mėn.

M. W. Kellermann

ADVOKATAS

371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MO. 1232

MARIAN 17 jewels \$4250
PRESIDENT 21 jewels \$4500
CORONET 17 jewels 14 kt. gold \$5750

Mason Credit Jewellers

520 QUEEN ST. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, Ont.

FUR COATS

ONEY
PERSIAN \$ 99.00
SEAL
MOUTON

RELIABLE FUR CO.

568 Queen St. W., Toronto
WA. 9294 Atvira iki 9 v. v.

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus parduodu visų rūšių laikrodžius.
Darbas Garantuotas — Kainos Prieinamos
Atdara Kiekvieną Dieną

272 1-2 Queen St. W., Toronto

Tel. AD. 1618

Šventadieniai: AD. 1618

The Victory Florist

Mūsų Specialybė:

Vestuvių buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės.
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Harry R. Ranks Company

Laidotuvių Direktorai

Aukščiausias Patarnavimas

— Prieinama Kaina —

455-57 QUEEN ST. W. TORONTO WA. 5370

Pranešimai

Windsor, Ont.

Rengia šokius

Sūnų ir Dukterų Draugijos 10 kuopa rengia šokius šeštadienį, balandžio (April) 24 dieną, Serbų salėj, 1351 Drouillard Rd.

Kviečiame visus Windsoro ir Detroito ir apylinkės lietuvius atsilankyti ir praleisti laiką kartu su savo pažįtamais ir draugais.

Šokiams grieš smagi muzika, taipgi bus įvairių gėrimų.

Salės durys atsidarys 6 valandą vakaro.

Pareng. Komisija

Hamilton, Ont.

Metinis Parengimas

Lietuvių Literatūros Draugijos 113-ta kuopa, rengia metinį parengimą šeštadienį, balandžio (April) 24, Rusų-Karpatų svetainėj, 707 Barton St. E. Pradžia 7.30 val. vakaro.

Kviečiame visus Hamiltono ir apylinkės lietuvius atsilankyti. Galėsit linksmai laiką praleisti ir paremsite kultūrinę organizaciją. Šokiams grieš gera muzika.

Rengėjai

Winnipeg, Man.

Koncertas

Winnipegio lietuvių kalbos mokyklos komitetas rengia koncertą gegužės 2 d. 7 val. vakare, po antrašu 240 Manitoba Ave.

Koncerto programą pildys lietuvių jaunimas. Pelnas skiriamas dėl pagerinimo mokyklėms.

Kviečiame visus Winnipegio ir apylinkės lietuvius atsilankyti.

Rengimo Komitetas

Montreal, Que.

Pasilinksminimo Vakaras

Pranešame ir kartu kviečiame šios kolonijos lietuvius į pasilinksminimo vakarą, kuris atsibus šį šeštadienį, balandžio 24, Point St. Charles svetainėj, 01234 Charlevoix St.

Kadangi žieminis sezonas su parengimais salėse eina prie užbaigos, tai nepraleiskite šios progos. Atsilankę galėsit linksmai laiką praleisti ir pasivaikinti. Lauksime jūsų atsilankymo. Pradžio 8.30 val. vakaro.

Rengėjai

REIKALINGAS BUTAS

Skubiai reikalingas 3 ar 4 kambarių duplexas ar apartamentas. Telefonuokit: LO. 8508 (Toronto).

Lietuvių Literatūros Draugijos 162 Kuopa Rengia

Žymaus Lietuvių Rašytojo Petro Cvirkos
Vienų Metų Mirties Sukaktuvių

PAMINĖJIMA

Sekmadienį, Balandžio 25 Dieną

TEMPLE THEATRE — 300 BATHURST ST.

Programoj bus: rusų orkestras, Žvaigždės choras, trijų veiksmų drama "Paskutinė Banga". Taipgi kalbės J. Žukauskas, nušviesdamas velionio P. Cvirkos gyvenimą ir darbus, ir Ontarijos seimelio narys A. A. MacLeod, nušviesdamas Ontarijos žmonių reikalus.

Pradžia 2 valandą po piet
Durys atsidarys 1.30 val. p.p.

Rengėjai

Žinios iš Winnipeg

WINNIPEG. — Sekmadienį, balandžio 4 dieną, įvyko Winnipegio Lietuvių Klubo narių susirinkimas, kuriame buvo aptarta nemažai svarbių reikalų.

Iš statybos komiteto paaiškėjo, kad svetainės pabudavimas kainavo daugiau, negu buvo numatyta, kada buvo pradėtas darbas. Buvo apskaičiuota, kad kainuos apie dešimtį tūkstančių dolerių, bet prisiėjo padaryti kai kuriuos pakeitimus ir padaryti daugiau išlaidų, kurių susidarė iki keturių tūkstančių dolerių. Komiteto raportas buvo priimtas ir nutarta dėti pastangas, kad sukelti ir atsilyginti kontraktoriui.

Gražiai mus parėmė vancouveriečiai. Buvusi Klubo narė J. Narusevičienė, dabar vancouverietė, atsiuntė surinktų aukų \$159. Bravo, draugai Narusevičiai! Winnipegiečių vardu tariu jums ir visiems aukojusiems didelį ačiū.

Tautininkai boikotuoja Klubo parengimus nežiurint, kad Klube iki šiam laikui buvo vietos įvairiom politinėm grupėm laikyti susirinkimus, parengimus ir t. t. Smetonos kavaleriai agituoja Winnipegio lietuvius, kad nesilankytų į Klubą parengimus, o labiausiai naujai atvažiavusius lietuvius. Štai vasario 29 dieną įvyko svetainės atidarymo koncertas, kuriame pasižadėjo pasirodyti su dainomis naujai atvažiavusios lietuvaitės, bet jas nekurię asmenys suagitaro nedalyvauti. Tie agitatoriai irgi nedalyvavo, manydami, kad be jų nebus pasekmių. Tačiau parengimas buvo pasekmingas ne tik programa, bet ir publikos buvo daug.

Pora savaitių po to tie patys asmenys, pasiskelbę naujai atvažiavusių lietuvių glo-

bėjais, prisiuntė delegatą išnuomavimui svetainės dėl parengimo ir pareiškė, kad jeigu jūs norite vienybės, ir kad mes eitume į jūsų parengimus, tai duokite mums svetainę veltui. Tai kokias geras akis turi tie mūsų ponai tautininkai.

Mes aukojam ir lankom parengimus, kad išlaikyti svetainę, o jie nori, kad mes jiems atiduotume veltui. Tokiu būdu mes ne svetainės skolą mokėtume, o tautininkų kišenės pildytume.

Toks atsisaukimas ir darbai piktna Klubo komiteto narius. Aš neabejoju, kad kaip seni Winnipegio lietuviai, taip ir naujai atvažiavę, atsikratys tų senpalaikių ir stos į bendrą darbą dėl išlaikymo vienybės ir progreso Winnipegio lietuvių tarpe. Klubo nariai neduos tokiems asmenims svetainės veltui.

Jau apie mėnesį laiko veikia lietuvių kalbos mokyklė. Mokytojumi yra naujai atvažiavęs lietuvis — Dargūzas. Pamokos vyksta sykį savaitę, kas ketvirtadienį, nuo 7 valandos vakaro.

Yra gautos pradžios mokslo knygtės. Jei kurie dar neleidžiote savo vaikučių, tai įsitęmykite dieną ir laiką.

M. Vidrukas

Parėmė Svetainę

WINNIPEG, Man. — Seimyniniame susiėjime pas draugus Steponavičius balandžio 10 dieną linksmai laiką beleidžiant buvo prisiminta ir mūsų svetainė. Po trumpų diskusijų aš atsisaukiau aukų ir draugai su mielu noru parėmė. Aukojo sekančiai:

W. Steponavičiai \$5.00
M. Vidrukai \$5.00

P. Gudžiunas \$5.00
J. Jauzakas \$5.00
P. Staniškis \$5.00
B. Kasanavičius \$5.00

Visiems aukojusiems tariu širdingai ačiū už tokį gražų atsinešimą ir atjautimą mūsų svetainės reikalų.

P. Gudžiunas

Išgirskit ir Pamatykit

TORONTO. — Praėjusiam Liaudies Balsu numeryje buvo priminta, kad yra rengiamas žymaus lietuvių rašytojo Petro Cvirkos mirties vienu metų sukaktuvių paminėjimas. Šį sykį noriu papildyti tą priminimą suteikdamas Toronto ir apylinkės lietuviams daugiau žinių apie tą parengimą.

Štai ką mes turėsime ant programos: mums pavyko gauti rusų orkestrą, kuris palinksmins susirinkusi u savo muzika. Taipgi išgirsite Toronto lietuvių vaikučių chorą "Žvaigždė", vadovaujamą jaunos mūsų chorvedės R. Strazevičiūtės. Jis padainuos kėletą dainelių.

Keletą žodžių tars Ontarijos seimelio narys A. MacLeod.

Menininkai perstatys labai gražią trijų veiksmų dramą "Paskutinė Banga".

J. Žukauskas supažindins jus su velionio P. Cvirkos gyvenimu ir darbais.

Kaip matote, programa labai įvairi ir svarbi. Tad nepraleiskit nei vienas nedalyvavę. Bus ko pasiklausti ir pasižiūrėti.

Dar noriu priminti, kad programa prasidės 2 valan-

dą po piet. Durys bus atdaros nuo 1.30 v. po piet. Pranešome nesuvėluoti. Kas neturite pakvietimų, galėsit gauti prie durų.

Vienas iš Rengėjų

Paieškojimai

Paieškau Turkaus Antano, kilusio iš Kedainių apskrities, Grinkiškio valsčiaus, Gulbinų kaimo. Paieško H. Sakalauskas, c-o Long Lac Pulp & Paper Co. Ltd., Camp 21a, Long Lac, Ont.

Parsiduoda Farma

Skubiai parsiduoda farma iš 27 akrų viskam tinkamos žemės. Trobesiai visi gerame stovyje: stuba, tvartas ir didelis vištinkas, telpa 500 vištų. Farma randasi pusė mylios nuo Vienos miestuko, prie gero kelio. Kam nusibodo mieste gyventi, pasi-naudokite progą. Kreipkitės pas F. Tauras, P. O. Box 106, Vienna, Ont.

Parsiduoda Farma

Pigiai parsiduoda tabakos farma iš 200 akrų. Geros tabakinės žemės 140 akrų; 54 akrai leista užsodinti tabaka. 5-kios naujos kilos ir 140 pėdų grynauzė. Visos reikalingos mašinos ir traktoriai. Randasi: R. R. 1, Rodney, Ont. Parsiduoda už tai, kad savininkas miręs. Dėl informacijų kreipkitės: F. Paul, 29 Senator Ave., Hamilton, arba: Trust Co. Tel.: 22401.

Fotografas A. Garbenis

Jūsų paveikslas padaro širdigę ir išpūdį ir didesnį pasitenkinimą, negu brangiausia dovana. Jūsų pareiga patenkinti savo draugus ir gimines. Duokite jiems savo paveikslą dabar.

Kainos visiems prieinamos

Telefonuokit: KE. 5364

LAFAYETTE STUDIO

2182 DUNDAS ST. W. TORONTO

Pirma Negu Pirksit Futrą

MATYKIT

ELITE FUR CO.

"Tiesiai iš Dirbtuvės Vilkėjimui"

994 DUNDAS ST. W. Toronto Tel. LL. 6134

Kur Jūs Rasite Didelį Pasirinkimą Aukštos Rūšies Futrų, Pasiūtų Sulig Vėliausios Mados